

Republica Moldova

AGENȚIA NAȚIONALĂ PENTRU REGLEMENTARE ÎN ENERGETICĂ

HOTĂRÂRE Nr. HANRE168/2019
din 31.05.2019

**cu privire la aprobarea
Regulamentului privind racordarea la rețelele
electrice și prestarea serviciilor de transport
și de distribuție a energiei electrice**

Publicat : 28.06.2019 în MONITOR Nr. 209-216 art. 1093 Data intrării în vigoare

MODIFICAT

[HANRE833 din 28.12.23, MO17-19/17.01.24 art.16; în vigoare 17.01.24](#)

ÎNREGISTRAT:

Ministerul Justiției al Republicii Moldova

nr. 1463 din 21 iunie 2019

Ministru _____ Victoria IFTODI

În temeiul art. 7 alin.(1) lit. h) din Legea cu privire la energia electrică nr. 107 din 27 mai 2016 (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2016, nr.193-203, art.413), cu modificările ulterioare, în scopul reglementării adecvate a activităților întreprinderilor de transport și distribuție a energiei electrice, protecția intereselor consumatorilor și producătorilor de energie electrică, Consiliul de Administrație al Agenției Naționale pentru Reglementare în Energetică

HOTĂRĂȘTE:

1. Se aprobă Regulamentul privind racordarea la rețelele electrice și prestarea serviciilor de transport și de distribuție a energiei electrice (se anexează).
2. Prezentul Regulament se aplică de toate întreprinderile de transport și distribuție a energiei electrice indiferent de forma de proprietate care conform legislației sunt supuse reglementării de către Agenția Națională pentru Reglementare în Energetică.
3. Controlul asupra executării prezentei hotărâri se pune în sarcina subdiviziunilor Agenției Naționale pentru Reglementare în Energetică.

DIRECTOR GENERAL Veaceslav UNTILA

DIRECTOR Octavian CALMÎC

DIRECTOR Eugen CARPOV

DIRECTOR Ștefan CREANGĂ

Nr. 168/2019. Chișinău, 31 mai 2019.

Aprobat

prin Hotărârea Consiliului

de Administrație al ANRE

nr. 168/2019 din 31 mai 2019

REGULAMENT

privind racordarea la rețelele electrice

și prestarea serviciilor de transport și

de distribuție a energiei electrice

Capitolul I

Secțiunea 1

Domeniul de aplicare

1. Regulamentul privind racordarea la rețelele electrice și prestarea serviciilor de transport și de distribuție a energiei electrice (în continuare - *Regulament*) reglementează:

1) etapele, procedurile, termenele și condițiile de racordare a instalațiilor de utilizare și a centralelor electrice la rețelele electrice ale operatorilor de sistem;

2) raporturile juridice dintre operatorii de sistem și utilizatorii de sistem privind prestarea serviciilor de transport și de distribuție a energiei electrice;

3) termenele și condițiile de sistare a prestării serviciilor de transport sau de distribuție a energiei electrice, de întrerupere, de limitare a livrării energiei electrice, de deconectare și de reconectare la rețelele electrice a instalațiilor de utilizare și a centralelor electrice.

2. Prevederile prezentului Regulament se aplică la stabilirea soluțiilor de racordare sau modificare a instalațiilor de utilizare, a centralelor electrice ale solicitanților la rețeaua electrică, modificarea instalațiilor de racordare, modificarea avizelor de racordare, precum

și în relațiile dintre operatorii de sistem cu utilizatorii de sistem privind contractarea serviciilor de transport și/sau de distribuție a energiei electrice și prestarea serviciilor de transport și de distribuție a energiei electrice.

[Pct.2 modificat prin HANRE833 din 28.12.23, MO17-19/17.01.24 art.16; în vigoare 17.01.24]

Secțiunea 2

Termeni și definiții

3. În sensul prezentului Regulament se utilizează termenii definiți în Legea nr. 107 din 27 mai 2016 cu privire la energia electrică (în continuare Legea 107/2016), precum și următorii termeni și definiții:

act de delimitare - act ce stabilește punctul de delimitare a instalațiilor electrice aflate în bilanțul întreprinderii electroenergetice de instalația electrică a consumatorului final sau de centrala electrică a producătorului;

aviz de racordare - aviz scris, care se emite de către operatorul de sistem, la cererea unei persoane fizice sau juridice, în care se indică condițiile tehnico-economice de racordare la rețeaua electrică a instalației de utilizare sau a centralei electrice, cât și condițiile de utilizare a rețelei electrice după punerea sub tensiune a instalației de utilizare sau a centralei electrice respective;

contract de racordare - contractul încheiat între operatorul de sistem și solicitant, având ca obiect racordarea la rețeaua electrică a operatorului de sistem a instalației electrice a solicitantului, prin realizarea lucrărilor de racordare conform cerințelor stabilite în avizul de racordare sau în condițiile de interconectare emise solicitantului respectiv;

control al echipamentului de măsurare - ansamblu de operațiuni efectuate de către operatorul de sistem, cu sau fără utilizarea aparatelor speciale, în scopul stabilirii modului de funcționare a echipamentului de măsurare și pentru constatarea intervențiilor în funcționarea echipamentului de măsurare, inclusiv pentru verificarea integrității echipamentului de măsurare și a sigiliilor aplicate;

convenție de interacțiune - act semnat de operatorul de sistem și un consumator noncasnic/producător instalațiile electrice ale căruia sunt racordate la rețeaua electrică a operatorului de sistem, prin care se precizează puterea maximă racordată, puterea consumată în orele sarcinii de vârf ale curbei de sarcină, capacitatea de reducere a sarcinii în cazul deficitului de putere sau a restricțiilor în furnizarea energiei electrice, modul de realizare a dirijării operaționale prin dispecer, reglajul protecțiilor, executarea manevrelor, intervențiile în caz de incidente și programul de activitate al consumatorului noncasnic/producătorului;

condiții de interconectare - aviz scris, eliberat de operatorul sistemului de transport sau operatorul sistemului de distribuție unui alt operator de sistem care solicită interconectarea rețelelor electrice. Avizul respectiv conține condițiile tehnico-economice de interconectare a rețelelor electrice;

deconectare - desfacere a legăturii dintre rețeaua electrică a operatorului de sistem și instalațiile electrice ale consumatorului final, sau centrala electrică prin intermediul aparatelor de comutație ori prin decuplarea conductoarelor sau a cablurilor de la rețeaua electrică;

declarația electricianului autorizat - declarație pe propria răspundere formulată semnată de electricianul autorizat, prin care acesta confirmă calitatea lucrărilor executate, corespunderea instalației electrice cerințelor avizului de racordare, documentației de proiect, cerințelor de securitate, actelor normative și documentelor normativ-tehnice;

limitarea livrării energiei electrice - diminuarea de către operatorul de sistem a cantității de energie electrică livrată utilizatorului de sistem;

punct de delimitare - loc în care instalațiile electrice ale consumatorului final sau producătorului de energie electrică se delimitează, în baza dreptului de proprietate, de instalațiile electrice ale întreprinderii electroenergetice sau loc în care instalațiile electrice ale întreprinderilor electroenergetice se delimitează în baza dreptului de proprietate;

[Pct.3 noțiunea introdusă prin HANRE833 din 28.12.23, MO17-19/17.01.24 art.16; în vigoare 17.01.24]

putere aprobată - putere activă maximă, indicată în avizul de racordare sau condițiile de interconectare, pe care utilizatorul de sistem are dreptul de a o absorbi sau evacua prin instalația de racordare, ținând cont de cerințele față de factorul de putere indicate în avizul de racordare sau condițiile de interconectare;

puterea aprobată a centralei electrice fotovoltaice - valoarea minimă dintre suma puterilor active nominale ale invertoarelor sau suma puterilor nominale ale panourilor fotovoltaice care formează centrala electrică;

putere contractată - putere activă specificată în contractul de furnizare a energiei electrice determinată ca valoarea minimă dintre:

a) putere nominală a stației electrice (transformator);

b) puterea electrică determinată utilizând tensiunea nominală (U_n) și sarcina admisibilă (I_{adm}) a conductorului, cablului;

c) puterea electrică determinată utilizând tensiunea nominală (U_n) și curentul nominal (I_n) al disjuncteurului aparatului de protecție, ales conform proiectului.

Puterea contractată nu poate depăși puterea aprobată specificată în avizul de racordare.

putere minimă de avarie - putere electrică strict necesară consumatorului final pentru menținerea în funcțiune a mijloacelor tehnice care asigură securitatea utilajului și a personalului;

putere minimă tehnologică - cea mai mică putere electrică necesară unui consumator final pentru menținerea în funcțiune a echipamentelor și a instalațiilor, a căror funcționare

este impusă de procesul tehnologic, în scopul evitării unor pierderi de producție irecuperabile;

rețea internă - sistem format din conductoare, cabluri, aparate de comutație și alte instalații care asigură distribuția energiei electrice în blocul de locuit pînă la aparatul de comutație, instalat pentru fiecare apartament din blocul de locuit;

situație de avarie în sistemul electroenergetic - situație în care, din cauza avarierii unor instalații și utilaje electroenergetice sau a dezechilibrării balanței de producere și de consum a energiei și puterii electrice, parametrii de funcționare ai sistemului electroenergetic nu pot fi menținuți în limite admisibile;

sistarea prestării serviciului de transport sau de distribuție a energiei electrice - suspendarea temporară a prestării serviciului de transport sau de distribuție a energiei electrice în punctele de racordare la rețelele electrice sau în alt punct convenit de către părți;

[Pct.3 noțiunea în redacția HANRE833 din 28.12.23, MO17-19/17.01.24 art.16; în vigoare 17.01.24]

solicitant - persoană fizică sau juridică care a depus o cerere pentru eliberarea avizului de racordare sau condițiilor de interconectare la rețeaua electrică de transport sau de distribuție;

studiu de soluții - studiu realizat de solicitantul care dorește racordarea la rețeaua electrică a unei centrale electrice, prin care se evaluează condițiile tehnico - economice de racordare a centralei electrice, și se propun potențiale soluții de racordare ce urmează a fi analizate de operatorul de sistem în procesul de examinare a cererii pentru eliberarea avizului de racordare;

[Pct. 3 noțiunea în redacția HANRE833 din 28.12.23, MO17-19/17.01.24 art.16; în vigoare 17.01.24]

violarea sigiliului - falsificarea sigiliului aplicat de către operatorul de sistem; înlăturarea sigiliului aplicat de către operatorul de sistem; deteriorarea sau altă intervenție asupra sigiliului autentic aplicat de către operatorul de sistem, care conduce la deplasarea lui pe cordon; ruperea cordonului sigiliului aplicat de către operatorul de sistem.

Secțiunea 3

Etapele procesului de racordare la rețeaua electrică

4. Orice persoană fizică sau juridică are dreptul să solicite racordarea instalației de utilizare, a centralei electrice ce îi aparține, la rețeaua electrică de transport sau de distribuție a operatorului de sistem care își desfășoară activitatea în limitele teritoriului autorizat prin licență.

5. Procesul de racordare implică obținerea avizului de racordare, proiectarea, executarea și punerea sub tensiune a instalației de racordare și a instalației de utilizare sau

a centralei electrice.

[Pct.5 modificat prin HANRE833 din 28.12.23, MO17-19/17.01.24 art.16; în vigoare 17.01.24]

Secțiunea 4

Eliberarea avizului de racordare

6. În scopul racordării la rețeaua electrică a instalației de utilizare și sau a centralei electrice sau modificarea acestora, solicitantul este obligat să obțină de la operatorul de sistem avizul de racordare.

[Pct.6 modificat prin HANRE833 din 28.12.23, MO17-19/17.01.24 art.16; în vigoare 17.01.24]

7. Pentru obținerea avizului de racordare solicitantul depune cererea pentru eliberarea avizului de racordare la operatorul de sistem, la rețeaua electrică a căruia se preconizează racordarea instalației de utilizare / centralei electrice.

8. Formularul cererii pentru eliberarea avizului de racordare, elaborat de operatorul de sistem, precum și informațiile cu privire la procedura, condițiile și actele necesare de prezentat în scopul obținerii avizului de racordare se publică pe pagina web oficială a operatorului de sistem.

9. Înainte de depunerea cererii pentru eliberarea avizului de racordare, solicitantul este în drept să se adreseze la operatorul de sistem pentru consultații privind procedura, condițiile și actele necesare de prezentat în scopul obținerii avizului de racordare.

10. Cererea pentru eliberarea avizului de racordare se depune de către solicitant în următoarele cazuri:

- 1) necesitatea racordării unei instalații de utilizare sau a unei centrale electrice;
- 2) modificarea puterii electrice a instalației de utilizare sau a centralei electrice;

[Pct.10 subpct.2) în redacția HANRE833 din 28.12.23, MO17-19/17.01.24 art.16; în vigoare 17.01.24]

- 2¹) reamplasarea instalației de racordare;

[Pct.10 subpct.2¹) introdus prin HANRE833 din 28.12.23, MO17-19/17.01.24 art.16; în vigoare 17.01.24]

- 2²) modificarea nivelului de tensiune;

[Pct.10 subpct.2²) introdus prin HANRE833 din 28.12.23, MO17-19/17.01.24 art.16; în vigoare 17.01.24]

- 2³) îndeplinirea unor condiții care necesită introducerea de noi elemente sau

modificarea/înlocuirea unor elemente din instalația de racordare cu altele având alte caracteristici tehnice.

[Pct.10 subpct.2³) introdus prin HANRE833 din 28.12.23, MO17-19/17.01.24 art.16; în vigoare 17.01.24]

3) separarea evidenței energiei electrice consumate pentru alte scopuri decât cele indicate în contractul de furnizare a energiei electrice;

4) asigurarea cerințelor de securitate în instalațiile electrice ce aparțin operatorului sistemului de distribuție închis, întovărășirilor pomicole, cooperativelor de construcție a garajelor sau altor asociații de coproprietari;

5) modificarea unui loc de consum prin racordarea de centrale electrice și surse autonome de energie electrică la instalația de utilizare existentă, pentru acoperirea consumului propriu.

[Pct.10 subpct.5) modificat prin HANRE833 din 28.12.23, MO17-19/17.01.24 art.16; în vigoare 17.01.24]

11. Operatorul de sistem nu este în drept să elibereze avize de racordare în alte cazuri decât cele prevăzute la pct. 10 din prezentul Regulament.

12. În scopul obținerii avizului de racordare pentru instalațiile electrice sau centrale electrice cu putere solicitată mai mică de 1 MW, solicitantul se adresează operatorului sistemului de distribuție, iar în cazul în care primește refuz de la operatorul sistemului de distribuție din motive argumentate în conformitate cu prezentul Regulament, solicitantul, se adresează operatorului sistemului de transport.

13. În cazul solicitărilor de racordare la rețeaua electrică de distribuție a instalațiilor de utilizare ale consumatorilor finali și a centralelor electrice cu o putere instalată mai mare sau egală cu 1 MW, pentru asigurarea funcționării fiabile, siguranței rețelelor electrice interconectate și respectarea parametrilor și a indicatorilor de calitate a serviciilor de transport și de distribuție a energiei electrice pentru utilizatorii de sistem din zona deservită, condițiile avizului de racordare se coordonează cu operatorul sistemului de transport. Pentru centralele electrice cu puterea instalată mai mică de 1 MW, operatorul sistemului de distribuție coordonează cu operatorul sistemului de transport doar existența capacității în rețeaua electrică pentru racordarea puterii de generare și doar în următoarele cazuri:

a) centrale electrice cu puterea instalată mai mică de 1 MW, în cazul în care aceasta nu urmează a fi racordată la un loc de consum existent;

b) centrale electrice cu puterea instalată mai mare sau egală cu 200 kW, instalate la un loc de consum existent.

[Pct. 13 în redacția HANRE833 din 28.12.23, MO17-19/17.01.24 art.16; în vigoare 17.01.24]

13¹. În scopul respectării pct. 13 operatorul sistemului de distribuție în termen de 1 zi lucrătoare din momentul primirii unei cereri de eliberare a avizului de racordare transmite operatorului sistemului de transport o solicitare de prezentare a condițiilor tehnice ce urmează a fi specificate în avizul de racordare, care cade sub incidența pct. 13. Operatorul sistemului de transport transmite cerințele tehnice ce urmează a fi incluse în avizul de racordare în termen de 3 zile lucrătoare, în cazul instalațiilor de utilizare, iar în cazul centralelor electrice în termen de 7 zile lucrătoare.

13². Operatorul sistemului de distribuție este obligat să includă în avizul de racordare eliberat solicitantului toate cerințele tehnice specificate de operatorul sistemului de transport, în caz contrar avizul de racordare se consideră nul.

13³. În cazul în care operatorul sistemului de transport în procesul de coordonare a condițiilor de racordare constată imposibilitatea racordării instalației de utilizare/centralei electrice din cauza lipsei de capacitate a rețelei de transport, operatorul sistemului de transport este obligat să transmită operatorului sistemului de distribuție toate informațiile specificate la pct. 45, necesare pentru argumentare refuzului de eliberare a avizului de racordare și de informare a solicitantului despre măsurile necesare pentru dezvoltarea rețelelor electrice.

13⁴. O copie a avizului de racordare eliberat pentru instalațiile electrice care cad sub incidența pct. 13 se transmite operatorului sistemului de transport în termen de 5 zile lucrătoare din momentul eliberării avizului de racordare.

[Pct.13⁴ modificat prin HANRE833 din 28.12.23, MO17-19/17.01.24 art.16; în vigoare 17.01.24]

13⁵. Lunar operatorul sistemului de distribuție transmite operatorului sistemului de transport informația privind avizele de racordare eliberate pentru racordarea centralelor electrice, a puterii instalate a centralelor electrice racordate la rețeaua electrică de distribuție, punctul de racordare, precum și tipul tehnologiei de producere a energiei electrice utilizate.

[Pct.13⁵ în redacția HANRE833 din 28.12.23, MO17-19/17.01.24 art.16; în vigoare 17.01.24]

13⁶. Operatorii de sistem colaborează în scopul de a stabili procese și măsuri de coordonare a avizelor de racordare și de informare privind starea avizelor valabile.

[Pct.13⁶ modificat prin HANRE833 din 28.12.23, MO17-19/17.01.24 art.16; în vigoare 17.01.24]

14. În cererea pentru eliberarea avizului de racordare sunt indicate cel puțin următoarele informații:

- 1) datele de identificare ale solicitantului;
- 2) scopul utilizării energiei electrice (în cazul locurilor de consum);

- 3) tipul instalației;
- 4) puterea activă care se solicită a fi racordată/generată;
- 5) categoria receptoarelor electrice conform cerințelor de fiabilitatea alimentării cu energie electrică;
- 6) tipul receptoarelor electrice ce urmează a fi utilizate (trifazat, monofazat etc.);
- 7) datele de identificare a locului de consum/producere, inclusiv amplasarea geografică sau adresa.

15. La cererea pentru eliberarea avizului de racordare se anexează următoarele acte:

1) în cazul persoanelor fizice:

a) copia actului, care atestă dreptul de proprietate sau calitatea de posesor de drept limitat al solicitantului asupra imobilului sau terenului unde urmează să fie amplasat locul de consum/producere respectiv;

b) copia procurii, întocmită în modul corespunzător, pe numele mandatarului, împuternicit să reprezinte interesele solicitantului, după caz;

c) calculul puterii electrice pentru instalațiile cu puterea egală sau mai mare de 50 kW.

[Pct.15 subpct.1), lit.c) modificată prin HANRE833 din 28.12.23, MO17-19/17.01.24 art.16; în vigoare 17.01.24]

2) în cazul persoanelor juridice:

a) copia deciziei de înregistrare eliberată de Agenția Servicii Publice;

b) copia actului, care atestă dreptul de proprietate, sau calitatea de posesor de drept limitat al solicitantului asupra imobilului sau terenului unde urmează să fie amplasat locul de consum/producere respectiv;

c) planul de amplasare în zonă a instalației de utilizare sau a centralei electrice, pentru care se solicită racordarea;

d) calculul puterii electrice pentru instalațiile cu puterea egală sau mai mare de 50 kW;

[Pct.15 subpct.2), lit.d) modificată prin HANRE833 din 28.12.23, MO17-19/17.01.24 art.16; în vigoare 17.01.24]

e) copia procurii, întocmită în modul corespunzător, pe numele mandatarului, împuternicit să reprezinte interesele solicitantului, după caz;

f) pentru racordarea instalațiilor de utilizare, date caracteristice locului de consum, inclusiv numărul, tipul și puterea utilajelor ce se vor utiliza.

15¹. Dacă cererea de eliberare a avizului de racordare a fost depusă în baza unui alt drept real al solicitantului decât cel de proprietate asupra imobilului sau terenului unde urmează să fie amplasat locul de consum/producere respectiv, solicitantul anexează la cerere acordul prealabil scris al proprietarului imobilului sau terenului respectiv pentru construcția instalației de utilizare sau centralei electrice, după caz.

15². Suplimentar cerințelor pct. 15, la cererea pentru eliberarea avizului de racordare pentru centralele electrice cu puterea instalată mai mare sau egală cu 1 MW, solicitantul este obligat să anexeze studiul de soluții pentru racordarea centralei electrice.

15³. Studiul de soluții pentru racordarea centralei electrice trebuie să conțină, fără a se limita la:

1) pentru centralele electrice ce se preconizează racordarea la rețelele electrice cu tensiunea nominală 110 kV și mai mult:

a) prezentarea stării rețelei electrice și a unităților de producere, existente;

[Pct.15³ subpct.1), lit.a) modificată prin HANRE833 din 28.12.23, MO17-19/17.01.24 art.16; în vigoare 17.01.24]

b) variante de racordare posibile;

c) variante de racordare reținute și analizate, inclusiv planul de situație cu trasarea instalațiilor de racordare, cu specificarea punctelor de racordare, a punctelor de delimitare și a modului de realizare a măsurării energiei electrice;

d) calculul solicitărilor la scurtcircuit;

[Pct.15³ subpct.1), lit.e) abrogată prin HANRE833 din 28.12.23, MO17-19/17.01.24 art.16; în vigoare 17.01.24]

[Pct.15³ subpct.1), lit.f) abrogată prin HANRE833 din 28.12.23, MO17-19/17.01.24 art.16; în vigoare 17.01.24]

g) propuneri pentru furnizarea unor servicii de sistem, dacă este cazul;

[Pct.15³ subpct.1), lit.h) abrogată prin HANRE833 din 28.12.23, MO17-19/17.01.24 art.16; în vigoare 17.01.24]

i) modul în care sunt îndeplinite cerințele tehnice privind racordarea stabilite în Codul rețelelor electrice (stabilitatea de frecvență, variația de frecvență, răspunsul limitat la abaterea de frecvență, reglaj putere activă, răspuns frecvență/putere, stabilitate de tensiune, furnizare putere reactivă, parametri de calitate);

[Pct.15³ subpct.1), lit.i) modificată prin HANRE833 din 28.12.23, MO17-19/17.01.24 art.16; în vigoare 17.01.24]

j) lucrările necesare pentru realizarea instalației de racordare, pentru fiecare variantă reținută și analizată și evaluarea costului acestora.

2) pentru centralele electrice ce se preconizează a fi racordate la rețelele electrice cu tensiunea nominală mai mică de 110 kV:

a) prezentarea unităților de producere, existente;

[Pct.15³ subpct.2), lit.a) modificată prin HANRE833 din 28.12.23, MO17-19/17.01.24 art.16; în vigoare 17.01.24]

b) modul în care sunt îndeplinite cerințele tehnice privind racordarea impuse prin Codul rețelelor electrice (stabilitatea de frecvență, variația de frecvență, răspunsul limitat la abaterea de frecvență, reglaj putere activă, răspuns frecvență/putere, stabilitate de tensiune, furnizare putere reactivă, parametri de calitate);

[Pct.15³ subpct.2), lit.b) modificată prin HANRE833 din 28.12.23, MO17-19/17.01.24 art.16; în vigoare 17.01.24]

c) variante de racordare posibile;

d) variante de racordare reținute și analizate, inclusiv plan de situație cu trasarea instalațiilor de racordare, cu specificarea punctelor de racordare, a punctelor de delimitare și a modului de realizare a măsurării energiei electrice;

e) calculul solicitărilor la scurtcircuit;

[Pct.15³ subpct.2), lit.f) abrogată prin HANRE833 din 28.12.23, MO17-19/17.01.24 art.16; în vigoare 17.01.24]

g) lucrările necesare pentru realizarea instalației de racordare, pentru fiecare variantă reținută și analizată și evaluarea costului acestora.

15⁴. În scopul elaborării studiului de soluții pentru racordarea centralei electrice operatorul de sistem este obligat să prezinte dezvoltatorului proiectului informațiile și datele disponibile aferente zonei sale de exploatare, care pot fi prezentate părților terțe și care nu sunt subiectul unor acorduri de confidențialitate. Informațiile se transmit în termen de 30 de zile din momentul solicitării.

[Pct.15⁴ modificat prin HANRE833 din 28.12.23, MO17-19/17.01.24 art.16; în vigoare 17.01.24]

16. La etapa de înregistrare a cererii pentru eliberarea avizului de racordare, operatorul de sistem este în drept să solicite prezentarea unor date suplimentare față de cele specificate la pct. 15 în conformitate cu cerințele Codul rețelelor electrice. Datele suplimentare care necesită a fi prezentate la etapa de înregistrare a cererii pentru eliberarea avizului de racordare sunt publicate de operatorul de sistem pe pagina web oficială, împreună cu informațiile publicate conform pct. 8 din prezentul regulament.

17. Cererea pentru eliberarea avizului de racordare, însoțită de actele menționate în pct.15-16 ale prezentului Regulament, se transmite operatorului de sistem prin poștă, fax, e-mail, se depune direct la oficiul operatorului de sistem, cât și prin alte modalități puse la

dispoziție de operatorul de sistem.

[Pct.17 în redacția HANRE833 din 28.12.23, MO17-19/17.01.24 art.16; în vigoare 17.01.24]

18. Cererea pentru eliberarea avizului de racordare transmisă operatorului de sistem prin oricare din modalitățile menționate la pct.17, se semnează în mod obligatoriu de solicitant sau de împuternicitul legal al solicitantului și se consideră completă dacă au fost anexate toate actele menționate la punctele 15- 16 din prezentul Regulament.

Cererile transmise în format electronic trebuie autentificate prin semnătură electronică.

[Pct.18 modificat prin HANRE833 din 28.12.23, MO17-19/17.01.24 art.16; în vigoare 17.01.24]

19. Dacă setul de acte anexate cererii pentru eliberarea avizului de racordare nu este complet, operatorul de sistem notifică solicitantul, în termen de 3 zile lucrătoare de la data înregistrării cererii, cu privire la necesitatea completării acestuia, indicând exhaustiv documentele și/sau informația lipsă care trebuie completată sau prezentată operatorului de sistem. În acest caz termenul de eliberare a avizului de racordare se consideră din momentul prezentării de către solicitant a setului de acte complet.

20. Dacă solicitantul nu prezintă actele relevante în termen de 10 zile lucrătoare, operatorul de sistem restituie cererea pentru eliberarea avizului de racordare și informează solicitantul despre aceasta. Aceasta nu împiedică solicitantul să depună o nouă cerere pentru eliberarea avizului de racordare, cu anexarea actelor solicitate.

21. Conectarea unei rețele electrice de transport cu altă rețea electrică de transport, a unei rețele electrice de transport cu o rețea electrică de distribuție se efectuează în baza condițiilor de interconectare a rețelelor electrice stabilite în conformitate cu cerințele Codului rețelelor electrice.

22. Operatorul de sistem la rețeaua electrică a căruia se solicită conectarea eliberează condiții de interconectare a rețelelor electrice operatorului de sistem solicitant, în aceleași condiții aplicabile pentru eliberarea avizului de racordare utilizatorilor de sistem, luând în considerare cerințele Codului rețelelor electrice.

23. Cheltuielile de conectare sunt suportate de solicitant.

Secțiunea 5

Eliberarea, prelungirea termenului de valabilitate,

modificarea și anularea avizului de racordare

24. După înregistrarea cererii pentru eliberarea avizului de racordare, operatorul de sistem este obligat să colaboreze cu solicitantul în scopul alegerii celei mai avantajoase soluții de racordare.

Se interzice includerea în avizele de racordare a cerințelor care nu sunt stabilite în documentele normativ - tehnice sau a cerințelor de calitate superioare celor stabilite în documentele normativ - tehnice.

25. În situația în care operatorul de sistem a identificat mai multe soluții de racordare, operatorul de sistem informează solicitantul despre acest fapt, iar solicitantul urmează să selecteze una din posibilitățile de racordare identificate.

26. În cazul eliberării avizului de racordare pentru separarea evidenței la consumatorii casnici pentru alte scopuri decât cele indicate în contractul de furnizare a energiei electrice, operatorul de sistem nu solicită modificarea instalației de racordare dacă aceasta permite tranzitarea întregii puteri electrice necesare pentru consumul casnic și noncasnic și nu se majorează puterea contractată de persoana respectivă.

26¹. Dacă solicitantul potențialul consumator final solicită racordarea concomitentă a instalației de utilizare și a centralei electrice care utilizează surse regenerabile de energie, operatorul de sistem eliberează un singur aviz de racordare. Dacă este necesară redimensionarea instalației de racordare a consumatorului final, operatorul sistemului de distribuție este obligat să indice în anexa la avizul de racordare informația grafică și datele tehnice complete pentru estimarea costurilor necesare, în vederea redimensionării instalației respective.

27. Termenele de eliberare de către operatorul de sistem a avizului de racordare, care se numără de la data înregistrării cererii de eliberare a avizului de racordare, cu anexarea actelor și informațiilor stabilite la pct. 14-19 sunt următoarele:

1) pentru solicitările de racordare a locurilor de consum la rețelele electrice de distribuție - 10 zile calendaristice;

2) pentru solicitările de racordare a locurilor de consum la rețelele electrice de transport - 15 zile calendaristice;

3) pentru solicitările de racordare a centralelor electrice la rețelele electrice de transport sau de distribuție - 30 de zile calendaristice;

4) pentru solicitările consumatorilor casnici sau ale potențialilor consumatori casnici de racordare la rețelele electrice de distribuție a centralelor electrice destinate acoperirii consumului propriu de energie electrică, care utilizează surse regenerabile de energie, în limitele puterii contractate de consum - 10 zile.

28. Modelul avizului de racordare este prevăzut în Anexa nr. 1 la prezentul Regulament. La eliberarea avizului de racordare, operatorul de sistem este obligat să comunice solicitantului costul estimat pentru executarea instalației de racordare.

29. Operatorul de sistem eliberează solicitanților avizele de racordare în limitele capacităților disponibile ale rețelei electrice la care se solicită racordarea, în baza principiului „primul venit, primul servit”. Operatorii de sistem eliberează avize de racordare a centralelor electrice care utilizează surse regenerabile de energie ce urmează să fie instalate de beneficiarii mecanismului de contorizare netă sau de prosumatorii de energie

electrică din surse regenerabile în limitele cotelor de capacitate, ale categoriilor de capacitate și, după caz, ale plafoanelor de capacitate aprobate de Guvern.

Pentru gestionarea capacității rețelei electrice, operatorul de sistem ține evidența avizelor de racordare valabile eliberate solicitanților în registrul de evidență a avizelor de racordare. Registrul de evidență a avizelor de racordare conține cel puțin următoarele informații: numărul unic de identificare, denumirea solicitantului, data înregistrării cererii pentru eliberarea avizului de racordare, data eliberării avizului de racordare, data expirării valabilității avizului de racordare, o mențiune care să indice termenul de valabilitate a avizului de racordare care a fost prelungit, dacă au fost operate alte modificări în avizul de racordare, locul amplasării instalației de utilizare, a centralei electrice, puterea electrică solicitată, punctul de racordare la rețea. Operatorul de sistem este obligat să publice pe pagina web oficială informația privind avizele de racordare eliberate și cererile respinse, indicând pentru fiecare aviz de racordare cel puțin următoarele informații: data, perioada de valabilitate, locația (date despre locația fizică, adresa electrică), capacitatea solicitată, tipul instalației de utilizare/de producere și, dacă valabilitatea avizului de racordare a fost deja extinsă. Informația respectivă se actualizează lunar.

[Pct.29 în redacția HANRE833 din 28.12.23, MO17-19/17.01.24 art.16; în vigoare 17.01.24]

30. În avizul de racordare se indică în mod obligatoriu numărul cadastral al imobilului sau terenului unde urmează să fie amplasată instalația de utilizare/centrala electrică respectivă și condițiile tehnice-economice de racordare la rețeaua electrică a locului de consum sau a centralei electrice, pentru satisfacerea cerințelor utilizatorului de sistem, indicate în cerere, etapele de dezvoltare, cât și condițiile de livrare/consum a energiei electrice în/din rețeaua electrică după punerea sub tensiune a centralei electrice sau a instalației de utilizare. În cazul în care instalația de utilizare/centrala electrică urmează să fie amplasată pe mai multe terenuri sau imobile adiacente, în avizul de racordare se indică toate numerele cadastrale pe care se preconizează să fie amplasată aceasta.

[Pct.30 în redacția HANRE833 din 28.12.23, MO17-19/17.01.24 art.16; în vigoare 17.01.24]

30¹. Fiecare aviz de racordare are un număr unic de identificare acordat consecutiv de către operatorul de sistem în conformitate cu data la care a fost emis avizul de racordare, care se reflectă și în registrul de evidență al avizelor de racordare.

[Pct.30¹ introdus prin HANRE833 din 28.12.23, MO17-19/17.01.24 art.16; în vigoare 17.01.24]

31. Avizul de racordare se eliberează gratuit.

32. Prin avizul de racordare eliberat, solicitantul poate fi obligat să suporte doar cheltuielile de proiectare și construcție a instalației de racordare, care să corespundă puterii electrice solicitate.

33. După caz, solicitantul sau reprezentantul acestuia este în drept să solicite informație suplimentară de la operatorul de sistem aferentă puterii transformatorului,

secțiunii conductoarelor și altă informație necesară proiectantului pentru a realiza proiectul de execuție. Operatorul de sistem prezintă informația solicitată în termen de 15 zile lucrătoare.

34. Racordarea și modificarea instalațiilor electrice ale zonelor economice libere, parcurilor industriale și sistemelor de distribuție închise se realizează în baza unui proiect unic elaborat în baza unui aviz de racordare eliberat administratorului zonei economice libere/parcului industrial sau operatorului sistemului de distribuție închis, după caz, sau avize eliberate distinct rezidenților în cazul în care infrastructura de rețea a parcului industrial sau a zonei economice libere nu asigură fiabilitatea alimentării cu energie electrică, sau capacitatea nu permite dezvoltarea proiectului propus de unul sau mai mulți rezidenți.

35. Condițiile tehnice incluse în avizul de racordare sunt valabile până la punerea sub tensiune a instalației de utilizare sau a centralei electrice și, ulterior, pentru toată durata de exploatare a instalației date.

36. Avizul de racordare se eliberează pentru un termen de:

- 1) 12 luni de la data emiterii avizului de racordare pentru instalația de utilizare;
- 2) 24 de luni de la data emiterii avizului de racordare pentru centrala electrică.

37. La cererea solicitantului, termenul de valabilitate al avizului de racordare se prelungește de către operatorul de sistem pentru o perioadă de 12 luni în cazul instalațiilor de utilizare și de 24 luni pentru centralele electrice, dacă solicitantul prezintă autorizația de construire valabilă pentru construcția obiectului pentru care a fost eliberat avizul de racordare, eliberată în conformitate cu Legea nr. 163 din 9 iulie 2010 privind autorizarea executării lucrărilor de construcție, fiind exceptate de această condiție centralele electrice, care utilizează surse regenerabile de energie în cazul caselor individuale (inclusiv case familiale, case duplex, case înșiruite), în limita terenului privat pe care se amenajează centrala electrică. Operatorul de sistem prelungește termenul de valabilitate al avizului de racordare, în termen de 5 zile calendaristice de la data adresării, prin efectuarea înscrisurii respective pe avizul de racordare eliberat solicitantului. Avizul de racordare se prelungește o singură dată.

[Pct.37 modificat prin HANRE833 din 28.12.23, MO17-19/17.01.24 art.16; în vigoare 17.01.24]

37¹. În cazul în care instalația de racordare este realizată de către operatorul de sistem în baza unui contract de racordare, conform cerințelor prezentului Regulament, termenul de valabilitate a avizului de racordare se prelungește până la punerea sub tensiune a instalației electrice, subiect al contractului de racordare.

38. Prin derogare de la punctele 36 și 37, pentru producătorul căruia i s-a confirmat sau oferit statutul de producător eligibil prin hotărâre de Guvern sau a Agenției, termenul de valabilitate al avizului de racordare se modifică de operatorul de sistem și se stabilește conform termenului de punere în funcțiune a centralei electrice, indicat în hotărârea de Guvern sau a Agenției.

[Pct.38 în redacția HANRE833 din 28.12.23, MO17-19/17.01.24 art.16; în vigoare 17.01.24]

39. Avizul de racordare își încetează valabilitatea în următoarele cazuri:

- 1) la expirarea termenului de valabilitate a avizului;
- 2) la cererea solicitantului, dacă nu a fost pusă sub tensiune instalația de utilizare sau centrala electrică;
- 3) la emiterea unui nou aviz de racordare pentru același loc de consum/generare;
- 4) în situația în care după emiterea avizului de racordare se impune schimbarea soluției tehnice de racordare, ca urmare a informațiilor prevăzute în avizele deținătorilor de utilități;
- 5) în cazul în care a fost adoptată decizia cu privire la anularea înregistrării de stat a solicitantului – persoană juridică sau întreprinzătorului individual;
- 6) în condițiile prevăzute în Capitolul II, Secțiunea 8 din prezentul Regulament;
- 7) în cazul în care proiectul instalației de racordare a centralei electrice nu a fost transmis spre coordonare operatorului de sistem în termenele stabilite în pct. 64.

[Pct.39 subpct.7) modificat prin HANRE833 din 28.12.23, MO17-19/17.01.24 art.16; în vigoare 17.01.24]

40. În cazul încetării valabilității unui aviz de racordare în conformitate cu pct. 39, operatorul de sistem radiază avizul de racordare respectiv și datele asociate acestuia din Registrul avizelor de racordare.

41. Cu condiția menținerii termenului prevăzut în avizul de racordare eliberat inițial și a numărului unic de identificare acordat, avizul de racordare se modifică gratuit de către operatorul de sistem la cererea solicitantului în următoarele cazuri:

- 1) la solicitarea de micșorare a puterii aprobate prin aviz;
- 2) la schimbarea numelui sau a denumirii titularului, sau modificarea datelor reflectate în avizul de racordare, fără a căror actualizare nu poate fi identificată legătura dintre avizul de racordare și titular;
- 3) la modificarea punctului de racordare aferent liniei electrice specificate în avizul de racordare inițial;
- 4) la schimbarea tehnologiilor utilizate la producerea energiei electrice;
- 5) la modificarea numerelor cadastrale ale imobilelor sau terenurilor unde urmează să fie amplasată instalația de utilizare/centrala electrică.

În acest caz operatorul de sistem indică în avizul de racordare modificat, data și obiectul modificărilor înregistrate.

La modificarea avizului de racordare în conformitate cu prevederile alineatului 4) operatorul de sistem poate reduce argumentat puterea electrică aprobată în avizul de racordare modificat, ținând cont de specificul tehnologiilor de generare a energiei electrice.

[Pct.41 în redacția HANRE833 din 28.12.23, MO17-19/17.01.24 art.16; în vigoare 17.01.24]

42. Avizul de racordare se modifică din oficiu de către operatorul de sistem, cu indicarea în avizul de racordare modificat a puterii aprobate care corespunde puterii electrice determinate conform documentației de proiect, în cazul în care, la examinarea documentației de proiect, prezentată pentru coordonare operatorului de sistem conform prevederilor pct.64, se constată faptul că puterea electrică indicată în avizul de racordare este mai mare decât puterea activă maximă pe care utilizatorul o poate absorbi sau evacua prin instalația de racordare conform proiectului instalației de utilizare sau a centralei electrice respective. Avizul de racordare modificat se prezintă odată cu documentația de proiect coordonată.

[Pct.42 modificat prin HANRE833 din 28.12.23, MO17-19/17.01.24 art.16; în vigoare 17.01.24]

43. Avizul de racordare eliberat unui solicitant poate fi modificat cu indicarea altui deținător doar în caz de reorganizare a întreprinderii. Pentru modificarea avizului de racordare, succesorul de drept trebuie să depună la operatorul de sistem o cerere în acest sens, cu anexarea actelor care confirmă transmiterea dreptului de a beneficia de capacitatea oferită prin avizul de racordare. Operatorul de sistem emite avizul de racordare modificat în termen de 5 zile lucrătoare din momentul depunerii cererii. Operatorul de sistem nu operează alte modificări în avizul de racordare decât substituirea denumirii persoanei fizice sau juridice căreia i s-a eliberat avizul de racordare.

44. Operatorul de sistem refuză eliberarea avizului de racordare doar în lipsa de capacitate a rețelei electrice, motivată de faptul că nu există rețea electrică sau că rețeaua electrică existentă nu dispune de capacitatea tehnică necesară pentru a fi satisfăcute cerințele solicitantului.

45. În caz de refuz de eliberare a avizului de racordare, operatorul de sistem este obligat să notifice în scris solicitantul despre acest fapt, cu indicarea motivelor și a argumentelor justificate din punct de vedere tehnic care au stat la baza refuzului și să prezinte informații pertinente despre capacitatea maximă de absorbție/injecție care poate fi acceptată în punctul de racordare respectiv, măsurile necesare pentru înlăturarea motivelor de refuz, inclusiv despre măsurile potențiale necesare pentru dezvoltarea rețelelor electrice de transport sau de distribuție și despre termenele concrete de realizare a dezvoltării acestora. Solicitantul căruia i-a fost refuzată eliberarea avizului de racordare este în drept să modifice puterea solicitată în cererea de eliberare a avizului de racordare în limitele capacității disponibile sau să solicite operatorului de sistem respectiv să fie inclus în lista de așteptare a avizelor de racordare, întocmită de operator în conformitate cu pct. 46 din prezentul Regulament.

46. Lista de așteptare a avizelor de racordare (în continuare - *Lista de așteptare*)

cuprinde cererile de eliberare a avizului de racordare, înregistrate, dar respinse pe motivul lipsei de capacitate pentru care s-a solicitat menținerea în așteptare a cererii conform punctului 45 din Regulament. Cererile de eliberare a avizelor de racordare se ordonează cronologic, în ordinea primirii solicitărilor privind includerea în lista de așteptare, prin aplicarea principiului „primul venit, primul servit”. În Lista de așteptare se indică cel puțin următoarele informații: denumirea solicitantului, data primirii solicitării privind includerea în lista de așteptare, locul amplasării instalației de utilizare sau a centralei electrice pentru care se solicită racordarea, puterea electrică solicitată, informații cu privire la capacitățile rețelei electrice în punctul solicitat/porțiunea rețelei electrice la care se solicită racordarea și motivele imposibilității emiterii avizului de racordare.

46¹. În lista de așteptare nu poate fi inclusă cererea pentru eliberarea avizului de racordare a unei centrale electrice, depusă de persoana fizică sau juridică, la elementul rețelei electrice (linie electrică, inclusiv derivații, fider sau instalație de distribuție din stația electrică) la care persoanei respective i s-a eliberat un aviz de racordare și avizul de racordare este valabil.

[Pct.46¹ în redacția HANRE833 din 28.12.23, MO17-19/17.01.24 art.16; în vigoare 17.01.24]

47. Capacitatea rămasă disponibilă urmare a expirării valabilității, a anulării avizelor de racordare sau în urma reducerii puterii electrice în conformitate cu prevederilor pct. 42 din prezentul Regulament se pune la dispoziție solicitanților aflați pe Lista de așteptare, care au solicitat eliberarea avizului de racordare la aceeași porțiune de rețea electrică și ale căror puteri electrice solicitate în cererile de racordare nu depășesc cumulativ capacitatea rămasă disponibilă. Operatorul de sistem notifică în scris, în termen de 5 zile lucrătoare, solicitanții respectivi cu privire la capacitatea disponibilă și eliberează avizele de racordare cu respectarea termenelor stabilite în prezentul Regulament. Concomitent, operatorul de sistem exclude cererile pentru eliberarea avizelor de racordare din lista de așteptare și completează Registrul avizelor de racordare.

48. În cazul în care capacitatea rămasă disponibilă este mai mică decât puterea electrică indicată în cererea pentru eliberarea avizului de racordare a solicitantului, plasat primul pe lista de așteptare, solicitantul în cauză este în drept să revizuiască puterea electrică solicitată inițial în limitele capacității disponibile, notificate de operatorul de sistem. Solicitantul informează în scris operatorul de sistem în termen de 5 zile lucrătoare din momentul primirii notificării despre decizia privind reducerea puterii electrice solicitate conform limitelor capacității disponibile, modificând corespunzător cererea de eliberare a avizului de racordare. Operatorul de sistem eliberează solicitantului avizul de racordare pentru noua putere electrică solicitată, cu respectarea procedurii și a termenelor stabilite în prezentul Regulament. Concomitent, operatorul de sistem exclude cererile pentru eliberarea avizelor de racordare din Lista de așteptare și completează Registrul avizelor de racordare.

49. În cazul în care solicitantul refuză reducerea puterii electrice aprobate în limitele capacității rămase disponibile, sau dacă nu informează operatorul de sistem despre decizia luată în termenul stabilit la pct. 48 din prezentul Regulament, operatorul de sistem notifică cu privire la capacitatea disponibilă următorul solicitant din Lista de așteptare.

50. În cazul în care, în urma examinării cererii de racordare pentru un solicitant, potențial producător de energie electrică din surse regenerabile, operatorul de sistem constată că racordarea centralei electrice este posibilă realizând dezvoltarea rețelei electrice respective în beneficiul exclusiv al solicitantului și nu este necesară pentru alți utilizatori de sistem, operatorul de sistem și solicitantul acționează conform prevederilor art. 28 alin. (6¹) al Legii nr. 10 din 26 februarie 2016 privind promovarea utilizării energiei din surse regenerabile.

51. Fiecare operator de sistem publică pe pagina sa web oficială informația din Lista de așteptare (numărul cererilor de racordare incluse în Lista de așteptare, cu indicarea puterilor solicitate, instalația operatorului de sistem la care este atribuită cererea, precum și informația cu privire la capacitățile rămase disponibile).

51¹. Fiecare operator de sistem publică pe pagina sa web oficială informația privind rețelele electrice de tensiune medie și înaltă unde nu mai există capacitate disponibilă.

52. La publicarea informației stabilite de prezentul Regulament, operatorii de sistem se abțin de la divulgarea informațiilor care constituie secret comercial, a informațiilor oficiale cu accesibilitate limitate și a datelor cu caracter personal.

53. Solicitantul căruia i s-a refuzat eliberarea avizului de racordare la rețeaua electrică este în drept să adreseze Agenției o reclamație în acest sens, în conformitate cu prevederile Legii nr. 107/2016 cu privire la energia electrică.

Secțiunea 6

Proiectarea și executarea instalației de racordare

54. Proiectarea, executarea și punerea sub tensiune a instalației de racordare a unui solicitant potențial consumator final sau a unui potențial producător se efectuează de operatorul de sistem în baza contractului de racordare semnat la solicitarea potențialului utilizator de sistem. Solicitantul este în drept să angajeze un proiectant și/sau un electrician autorizat pentru efectuarea proiectării și/sau executării instalației de racordare.

54¹. Executarea instalațiilor electrice se realizează cu respectarea cerințelor stabilite în Legea nr. 107/2016, documentației de proiect, documentelor normativ-tehnice aprobate de Agenție, legislația în domeniile construcțiilor, securității și sănătății muncii și apărării împotriva incendiilor.

55. Pentru proiectarea și executarea instalației de racordare solicitantul achită operatorului de sistem costul de proiectare și tariful de racordare, calculat conform Metodologiei de calculare, de aprobare și aplicare a tarifelor auxiliare prestate de către operatorii de sistem din sectorul electroenergetic (în continuare Metodologia privind serviciile auxiliare), aprobate de Agenție. Dacă solicitantul contractează un proiectant și un electrician autorizat, solicitantul achită operatorului de sistem doar tariful de punere sub tensiune, calculat conform Metodologiei privind serviciile auxiliare.

56. În cazul în care solicitantul optează pentru proiectarea și pentru executarea instalației de racordare de către operatorul de sistem, operatorul de sistem și solicitantul

încheie contractul de racordare în condițiile prezentului Regulament.

57. Obiectul contractului de racordare îl constituie proiectarea, montarea, recepția și punerea sub tensiune a instalației de racordare.

58. Contractul de racordare include, fără a se limita, clause cu privire la:

1) datele de identificare ale părților contractante;

2) obiectul contractului;

3) lucrările de proiectare și de executare a instalației de racordare, precum și lucrările de punere sub tensiune ce urmează a fi realizate de către operatorul de sistem;

4) drepturile și obligațiile părților;

5) termenele și condițiile de realizare a lucrărilor destinate racordării;

6) dreptul de proprietate asupra instalației de racordare, după caz;

7) costul de proiectare, termenele de realizare, acordul cu privire la utilizarea terenului de amplasare a instalației de racordare, după caz, și valoarea tarifului de racordare, calculat în baza Metodologiei privind serviciile auxiliare aprobate de Agenție, și modalitățile de achitare a acestora;

8) durata și condițiile de valabilitate ale contractului;

9) responsabilitatea părților;

10) soluționarea litigiilor.

59. Contractul de racordare se încheie în 2 exemplare, câte unul pentru fiecare parte contractantă, ambele cu aceeași forță juridică.

60. După semnarea contractului de racordare operatorul de sistem prezintă solicitantului bonul de plată pentru achitarea conform contractului de racordare, a costului de proiectare și a tarifului de racordare.

61. Solicitantul achită costul de proiectare și tariful de racordare, după care, operatorul de sistem asigură proiectarea și execută lucrările de montare a instalației de racordare. După finalizarea lucrărilor de montare se efectuează admiterea în exploatare a instalației de racordare conform Secțiunii 7 din prezentul Regulament.

62. Executarea și punerea sub tensiune de către operatorul de sistem a instalației de racordare a locului de consum a unui solicitant potențial consumator final se realizează în termenele stabilite la articolul 47, alin. (7) din Legea nr. 107/2016 cu privire la energia electrică. Termenul de executare și de punere sub tensiune de către operatorul de sistem a instalației de racordare a centralei electrice se stabilește în contractul de racordare, în funcție de complexitatea lucrărilor ce urmează a fi efectuate, dar nu mai mare de 12 luni.

63. Operatorul de sistem pune sub tensiune instalația electrică și/sau centrala

electrică în termenul indicat în contractul de racordare, dacă solicitantul a prezentat copia actului care atestă admiterea în exploatare a instalației de utilizare sau a centralei electrice, și cu condiția existenței unui contract de furnizare/ de comercializare a energiei electrice. Operatorul de sistem nu poartă răspundere pentru încălcarea termenului de punere sub tensiune a instalației de racordare în cazul când solicitantul nu prezintă contractul de furnizare/de comercializare a energiei electrice și copia actului care atestă posibilitatea racordării la rețeaua electrică a instalației de utilizare sau a centralei electrice conform cerințelor prezentului Regulament.

[Pct.63 în redacția HANRE833 din 28.12.23, MO17-19/17.01.24 art.16; în vigoare 17.01.24]

64. În cazul în care solicitantul angajează un proiectant să proiecteze instalația de racordare, proiectul instalației de racordare se prezintă spre coordonare operatorului de sistem. Solicitantul care planifică dezvoltarea unei centrale electrice și nu deține statut de producător eligibil sau și nu intenționează să participe la licitația pentru oferirea statutului de producător eligibil organizată de Guvern în conformitate cu art. 35 din Legea nr. 10/2016 privind promovarea utilizării energiei din surse regenerabile, este obligat în termen de 12 luni de la data eliberării avizului de racordare să transmită operatorului de sistem proiectul instalației de racordare elaborat de proiectant, în caz contrar avizul de racordare se anulează de operatorul de sistem. În cazul unui producător cărui i s-a confirmat sau oferit statutul de producător eligibil, în baza unei hotărâri de Guvern sau a Agenției, avizul de racordare se anulează de operatorul de sistem dacă producătorul eligibil nu a pus în funcțiune centrala electrică care produce din surse regenerabile în termenul prevăzut de hotărârea de Guvern sau a Agenției și nu a fost prelungit termenul de punere în funcțiune a centralei electrice conform art. 37 alineat (1¹) din Legea nr. 10/2016 privind promovarea utilizării energiei din surse regenerabile. Operatorul de sistem informează solicitantul, producătorul eligibil despre anularea avizului de racordare, urmare a nerespectării prezentei norme, în termen de 10 zile lucrătoare de la anularea avizului de racordare.

[Pct.64 în redacția HANRE833 din 28.12.23, MO17-19/17.01.24 art.16; în vigoare 17.01.24]

65. Operatorul de sistem examinează și coordonează documentația de proiect în termen de cel mult 10 zile calendaristice de la data solicitării. În cazul proiectelor pentru racordarea centralelor electrice la rețelele electrice cu tensiunea mai mare sau egală cu 35 kV, termenul de coordonare a proiectului este de 30 de zile calendaristice. În cazul în care operatorul de sistem constată că documentația de proiect nu corespunde normelor de proiectare și/sau condițiilor expuse în avizul de racordare, atunci el notifică în scris solicitantul cu privire la necesitatea înlăturării neconformităților.

66. Modificarea documentației de proiect se efectuează de către proiectant și se coordonează cu operatorul de sistem. În cazul întreruperii activității proiectantului sau apariției altor circumstanțe, care fac imposibilă operarea modificărilor, solicitantul recurge la serviciile altor persoane autorizate.

67. Îndeplinirea condițiilor stipulate în avizul de racordare, eliberat de operatorul de sistem, este obligatorie pentru solicitant, proiectant și electricianul autorizat.

68. Documentația de proiect pentru instalația de racordare a locului de consum, a centralei electrice a solicitantului include întregul complex de lucrări aferente racordării acestuia la rețeaua electrică, inclusiv măsurile de amenajare a terenului afectat în urma construcției.

[Pct.69 abrogat prin HANRE833 din 28.12.23, MO17-19/17.01.24 art.16; în vigoare 17.01.24]

70. După coordonarea proiectului de către operatorul de sistem, electricianul autorizat angajat de solicitant execută lucrările de montare a instalației de racordare. După finalizarea lucrărilor de montare se efectuează admiterea în exploatare a instalației de racordare conform Secțiunii 7 din prezentul Regulament.

71. După admiterea în exploatare a instalațiilor electrice și în condițiile existenței unui contract de furnizare a energiei electrice, solicitantul se adresează la operatorul de sistem cu cererea de punere sub tensiune a instalației electrice. Bonul de achitare a tarifului de punere sub tensiune se eliberează de către operatorul de sistem în ziua adresării solicitantului. Operatorul de sistem este obligat să efectueze lucrările de punere sub tensiune a instalației electrice care aparține solicitantului, potențial consumator final sau producător, în termen de cel mult 2 zile lucrătoare de la achitarea tarifului de punere sub tensiune.

72. Lucrările de executare și racordare a instalațiilor de racordare se efectuează în baza documentației de proiect și în conformitate cu prevederile Codul rețelelor electrice, Normelor de amenajare a instalațiilor electrice și documentelor normativ-tehnice. Se interzice racordarea la rețeaua electrică a instalației solicitantului care nu corespunde proiectului și prevederilor Codul rețelelor electrice, Normelor de amenajare a instalațiilor electrice, documentelor normativ-tehnice. În acest caz, operatorul de sistem este obligat să notifice în scris solicitantul despre acest fapt, argumentând refuzul de racordare a instalației electrice a solicitantului prin indicarea actelor normative și documentației normativ-tehnice care au stat la baza refuzului și cu prezentarea argumentelor justificate din punct de vedere tehnic.

73. Racordarea instalațiilor electrice ale întovărășirilor pomicole, ale cooperativelor de construcție a garajelor și a altor asociații de coproprietari se efectuează în baza unui proiect unic.

74. Dacă solicitantul cere racordarea la rețeaua electrică a unor receptoare electrice cu puterea electrică de până la 100 W, nu este obligatorie cerința instalării echipamentului de măsurare, iar consumul de energie electrică se determină aplicând sistemul paușal (produsul dintre puterea electrică a receptoarelor și durata de utilizare a ei de 24 ore). La instalarea acestor echipamente în blocurile locative, solicitantul este obligat să coordoneze proiectul cu administratorul imobilului cu destinație locativă.

75. Cerința instalării echipamentului de măsurare nu este obligatorie în cazul în care solicitantul cere racordarea la rețeaua electrică a unei instalații de utilizare temporare, pentru o perioadă de până la 72 de ore, necesare pentru realizarea unor lucrări, evenimente, concerte. Consumul de energie electrică în acest caz se determină aplicând

sistemul pașal.

76. În cazul în care pentru montarea instalației de racordare este necesară utilizarea terenurilor altor persoane, solicitantul este obligat să prezinte acordul acestor persoane și să suporte cheltuielile aferente.

Secțiunea 7

Admiterea în exploatare a instalațiilor electrice și punerea sub tensiune a instalațiilor de racordare, de utilizare și a centralelor electrice

[Secțiunea 7 denumirea în redacția HANRE833 din 28.12.23, MO17-19/17.01.24 art.16; în vigoare 17.01.24]

77. Punerea sub tensiune și reconectarea la rețeaua electrică a instalației de utilizare sau a centralei electrice este efectuată în exclusivitate de către operatorul de sistem în prezența utilizatorului de sistem. Utilizatorul de sistem este obligat să ofere operatorului de sistem accesul la instalațiile sale electrice.

78. În cazul racordării unei centrale electrice la rețeaua electrică, admiterea în exploatare a centralei electrice și a instalației de racordare se confirmă prin actul de corespundere, eliberat de organul supravegherii energetice de stat, cu excepția racordării centralei electrice care utilizează surse regenerabile de energie, destinată acoperirii consumului propriu de energie electrică, cu puterea instalată ce nu depășește puterea contractată de consum și care aparține unui consumator casnic, caz în care admiterea în exploatare a centralei electrice este confirmată prin declarația electricianului autorizat.

În scopul admiterii în exploatare a centralei electrice, organul supravegherii energetice de stat în comun cu operatorul de sistem evaluează realizarea de către solicitant a cerințelor Capitolului III Titlul II din Codul rețelelor electrice, aprobat de Agenție.

[Pct.78 modificat prin HANRE833 din 28.12.23, MO17-19/17.01.24 art.16; în vigoare 17.01.24]

79. În cazul racordării locului de consum cu o putere contractată de cel mult 150 kW la rețeaua electrică de distribuție de tensiune joasă și medie, admiterea în exploatare a instalației electrice se confirmă prin declarația electricianului autorizat, cu excepția grădinițelor, școlilor, spitalelor, azilurilor de bătrâni și a orfelinatelor, cazuri în care admiterea în exploatare se confirmă prin actul de corespundere emis de către organul supravegherii energetice de stat.

80. În cazul racordării locului de consum cu o putere mai mare de 150 kW, admiterea în exploatare a instalației electrice se confirmă prin actul de corespundere eliberat de către organul supravegherii energetice de stat în urma examinării instalațiilor electrice respective.

80¹. Admiterea în exploatare a centralei electrice a utilizatorului sistemului de

distribuție închis se confirmă prin actul de corespundere eliberat de organul supravegherii energetice de stat.

[Pct.80¹ introdus prin HANRE833 din 28.12.23, MO17-19/17.01.24 art.16; în vigoare 17.01.24]

81. La emiterea declarației electricianului autorizat, a actului de corespundere, electricianul autorizat, respectiv, reprezentantul organului supravegherii energetice de stat, respectă prevederile Codului rețelelor electrice, Normelor de amenajare a instalațiilor electrice, documentelor normativ-tehnice și documentația de proiect.

82. În cazul racordării instalației de utilizare sau a centralei electrice a consumatorului noncasnic, după admiterea în exploatare a obiectului, confirmată conform prevederilor punctelor 78-80 din prezentul Regulament, în termen 2 zile lucrătoare de la data înregistrării cererii de punere sub tensiune conform pct. 71 din prezentul Regulament, operatorul de sistem și consumatorul noncasnic/producătorul semnează:

1) Actul de delimitare întocmit conform Anexei nr. 2 la prezentul Regulament;

2) Procesul-verbal de dare în exploatare a echipamentului de măsurare întocmit conform Anexei nr. 3 la prezentul Regulament;

3) Convenția de interacțiune;

4) Alte documente prevăzute de Codul rețelelor electrice.

82¹. Până la finalizarea termenului prevăzut în pct. 82, solicitantul este obligat să prezinte operatorului de sistem contractul de furnizarea energiei electrice. În termen de 5 zile lucrătoare după punerea sub tensiune a instalațiilor electrice operatorul de sistem este obligat să transmită furnizorului copiile actului de delimitare, procesului-verbal de dare în exploatare a echipamentului de măsurare și convenției de interacțiune.

82². Modelul convenției de interacțiune se elaborează de operatorul de sistem și se publică pe pagina web oficială a acestuia.

83. În cazul în care pentru racordarea instalației electrice sau rețelelor electrice este necesară realizarea unor lucrări și/sau instalarea unor echipamente în instalațiile electrice aflate în proprietatea operatorului de sistem, lucrările respective sunt realizate de către operatorul de sistem, iar costurile de realizare a lucrărilor și cheltuielile pentru procurarea echipamentelor în aceste cazuri sunt suportate integral de solicitant.

84. În cazul în care pentru anumite instalații electrice, conform Codului rețelelor electrice, sunt prevăzute mai multe etape pentru admiterea instalației electrice, Actul de corespundere se întocmește la etapa de punere sub tensiune a instalației electrice, iar etapele ulterioare sunt confirmate prin Notificările privind funcționarea instalațiilor electrice, eliberate de operatorul de sistem în condițiile stabilite în Codul rețelelor electrice. Operatorul de sistem este obligat să transmită actele întocmite conform Capitolului III Titlul II din Codul rețelelor electrice atât utilizatorului de sistem, cât și organului de supraveghere energetică de stat.

84¹. În termen de 3 zile lucrătoare din momentul punerii sub tensiune a instalației electrice, operatorii sistemelor de distribuție sunt obligați să informeze operatorul sistemului de transport despre punerea sub tensiune a instalațiilor electrice pentru care avizul de racordare a fost coordonat cu operatorul sistemului de transport, prezentând informațiile solicitate la etapa coordonării avizului sau necesar a fi prezentate în conformitate cu Codul rețelelor electrice.

Secțiunea 8

Apartenența și delimitarea rețelelor electrice și instalațiilor electrice

85. Punctul de delimitare a proprietății se stabilește la un element fizic care permite realizarea efectivă a separării rețelelor electrice, proprietate a operatorului de sistem, sau deservite tehnic de operatorul de sistem, de rețelele electrice ale altui operator de sistem, de instalațiile electrice ale utilizatorului de sistem.

86. În situația unui loc de consum și/sau a unei centrale electrice care se dezvoltă în etape, se semnează succesiv acte de delimitare, corespunzătoare etapelor de dezvoltare prevăzute în avizul de racordare, cu anularea actului de delimitare emis pentru etapa de dezvoltare anterioară.

87. Actul de delimitare se semnează după admiterea în exploatare a instalației de racordare și a instalației de utilizare sau a centralei electrice în trei exemplare, două pentru operatorul de sistem și unul pentru utilizatorul de sistem.

88. Actul de delimitare trebuie să conțină cel puțin următoarele informații:

1) datele de identificare a locului de consum sau a centralei electrice;

2) parametri tehnici ai instalației de racordare;

3) puterea aprobată pentru evacuare și/sau consum;

4) pentru locurile de producere, puterea instalată totală;

5) schema monofilară cu indicarea punctului de racordare, punctului de delimitare, punctului de măsurare și a caracteristicilor aparatului de protecție de la intrare.

89. Instalațiile de racordare executate de operatorul de sistem devin proprietatea operatorului, care este responsabil de exploatarea, întreținerea și modernizarea acestora. Instalațiile de racordare executate de electricieni autorizați rămân în proprietatea și în gestiunea consumatorilor finali, care sunt în drept să le transmită, cu titlu gratuit, în proprietatea operatorului de sistem în condițiile stabilite în Legea cu privire la energia electrică.

90. Pentru consumatorii noncasnici/producători punctul de delimitare se stabilește în baza înțelegerii dintre consumatorul noncasnic/producător și operatorul de sistem și se consemnează în actul de delimitare, un exemplar al cărui se prezintă de către operatorul

de sistem în pachetul de documente furnizorului. Rețelele electrice existente din amonte de punctul de delimitare sunt în responsabilitatea operatorului de sistem care asigură exploatarea și deservirea tehnică a lor.

91. Pentru consumatorii casnici nu este obligatorie întocmirea și semnarea actului de delimitare și a convenției de interacțiune. În acest caz operatorul sistemului de distribuție este responsabil de exploatarea și deservirea tehnică a rețelei electrice până la bornele de ieșire ale aparatului de protecție, instalat după echipamentul de măsurare. Cheltuielile justificate pentru exploatarea și întreținerea acestor rețele electrice se includ în tariful pentru serviciul de distribuție a energiei electrice.

92. Consumatorul final/producătorul este responsabil de întreținerea și deservirea tehnică a instalației sale de utilizare și/sau a centralei electrice ce aparține, până la punctul de delimitare.

93. Exploatarea și deservirea tehnică a instalațiilor electrice ale consumatorilor noncasnici/producătorilor, situate în aval de punctul de delimitare, se realizează de către consumatorul noncasnic/producător sau în bază de contract, în conformitate cu cerințele Normelor de amenajare a instalațiilor electrice, Normelor de exploatare a instalațiilor electrice ale consumatorilor noncasnici și Normelor de securitate la exploatarea instalațiilor electrice, Codul rețelelor electrice.

94. Elementele fizice de separare din punctul de delimitare sunt exploatate și deservite tehnic de operatorul de sistem, delimitarea făcându-se la bornele de ieșire a echipamentului de delimitare.

95. În cazul modificării informațiilor tehnice aferente rețelei electrice, menționate în actul de delimitare urmare a reconstrucției, reconfigurării sau modificării rețelei electrice la care este racordată instalația electrică a utilizatorului de sistem, operatorul de sistem modifică în modul corespunzător actul de delimitare al instalațiilor electrice și prezintă actul de delimitare modificat utilizatorului de sistem. Utilizatorul de sistem semnează actul de delimitare modificat și transmite operatorului de sistem două exemplare al acestuia. Operatorul de sistem transmite un exemplar al actului de delimitare furnizorului în decurs de 5 zile lucrătoare.

Secțiunea 8¹

Cerințele ce urmează a fi îndeplinite și drepturile

prosumatorilor de energie electrică din surse

regenerabile

95¹. Orice consumator final are dreptul să construiască una sau mai multe centrale electrice de generare a energiei electrice din surse regenerabile și de a deveni prosumator de energie electrică din surse regenerabile dacă îndeplinește următoarele condiții:

1) consumatorul final este proprietar, gestionar și/sau locatar al locuinței/clădirii ori cu drept de folosință asupra acesteia;

2) centrala electrică a prosumatorului de energie electrică din surse regenerabile este conectată la rețeaua electrică de distribuție și la instalația de utilizare a prosumatorului de energie electrică din surse regenerabile, în cadrul aceluiași loc de consum;

3) centrala electrică a prosumatorului de energie electrică din surse regenerabile funcționează în mod paralel și sincron cu rețeaua electrică și este echipată cu un mecanism de protecție care deconectează automat centrala electrică de la rețeaua electrică și întrerupe livrarea energiei electrice în rețea în cazul în care este întreruptă livrarea din rețea a energiei electrice către prosumatorul de energie electrică din surse regenerabile;

4) capacitatea totală instalată a centralei electrice (centralelor electrice) a prosumatorului de energie electrică din surse regenerabile este egală cu sau mai mică decât puterea contractată cu propriul furnizor de energie electrică pentru respectivul loc de consum și se încadrează în plafonul de capacitate individuală stabilit de Guvern, dar nu depășește 200 kW;

5) la punctul de măsurare din locul său de consum, acesta are obligația instalării unui echipament de măsurare bidirecțional care înregistrează, orar sau pe intervale, energia electrică livrată în rețeaua electrică de distribuție - echipamente cu citire la distanță, având sistemele de comunicație compatibile cu cele ale operatorului sistemului de distribuție la ale cărui rețea electrică de distribuție este racordată centrala electrică;

6) prosumatorul de energie electrică din surse regenerabile oferă operatorului de sistem dreptul de a notifica Agenția cu privire la racordarea la rețeaua electrică a centralei electrice de generare a energiei electrice din surse regenerabile construite și dreptul de a transmite datele specificate în Legea privind promovarea utilizării energiei din surse regenerabile;

7) prosumatorul de energie electrică din surse regenerabile livrează în rețeaua electrică de distribuție surplusul de energie electrică produsă, prin același punct de măsurare prin care achiziționează energia electrică;

8) prosumatorul de energie electrică din surse regenerabile asigură faptul că instalațiile electrice ale sale sunt realizate în conformitate cu documentele normativ-tehnice aprobate de Agenție în conformitate cu Legea cu privire la energia electrică.

95². Prin derogare de la prevederile pct. 95¹, subpunctele 2) și 7), orice potențial prosumator de energie electrică din surse regenerabile poate deține o centrală electrică amplasată în afara locului său de consum dacă respectă celelalte prevederi din prezentul Regulament și Regulamentul privind furnizarea energiei electrice, precum și următoarele condiții cumulative:

1) centrala electrică a prosumatorului de energie electrică din surse regenerabile de energie electrică și locul său de consum sunt racordate la rețeaua electrică de distribuție gestionată de același operator al sistemului de distribuție;

2) centrala electrică produce energie electrică în beneficiul exclusiv al prosumatorului de energie electrică din surse regenerabile în cauză;

3) centrala electrică și locul de consum dispun de echipamente de măsurare, cu înregistrarea orară/pe intervale a energiei electrice livrate și, respectiv, consumate, în vederea stabilirii obiective a surplusului de energie electrică livrată în rețeaua electrică de distribuție, instalate pe cheltuiala consumatorului final;

4) puterea centralei electrice este egală cu sau mai mică decât puterea contractată cu propriul furnizor de energie electrică pentru locul de consum și se încadrează în plafonul de capacitate individuală stabilit de Guvern, dar nu depășește 200 kW;

5) în cazul în care consumatorul final deține mai multe locuri de consum, consumatorul final poate deține câte o centrală electrică în afara locurilor sale de consum pentru fiecare loc de consum sau o singură centrală electrică amplasată în afara locurilor sale de consum, cu condiția că puterea centralei/centralelor electrice este egală cu sau mai mică decât puterea contractată cu propriul furnizor de energie electrică pentru locul/locurile de consum și se încadrează în plafonul de capacitate individuală stabilit de Guvern, dar nu depășește 200 kW;

6) se interzice prosumatorului de energie electrică din surse regenerabile, pentru același loc de consum, deținerea unei centrale electrice amplasată la locul de consum și în același timp deținerea unei centrale electrice amplasată în afara locului său de consum.

95³. Operatorul sistemului de distribuție poate limita capacitatea totală a centralelor electrice ce urmează a fi deținute de către consumatorii finali în anumite zone din cauza limitărilor tehnice din rețeaua electrică în zonele respective și, de asemenea poate limita cantitatea de energie electrică livrată în rețeaua electrică de prosumatorii de energie electrică din surse regenerabile în anumite intervale de timp.

95⁴. Operatorul sistemului de distribuție la a cărui rețea electrică de distribuție este conectată centrala electrică a prosumatorului de energie electrică din surse regenerabile îl notifică pe acesta despre posibilitatea comunicării în format electronic a datelor lunare sau cumulative pentru ultimele 12 luni, la intervenirea termenului stabilit în conformitate cu Legea cu privire la promovarea utilizării energiei din surse regenerabile, cu privire la activitatea de generare a energiei electrice din surse regenerabile disponibilă pe inverter/invertoare.

95⁵. Operatorul sistemului de distribuție prezintă trimestrial informațiile solicitate de către Agenția Națională pentru Reglementare în Energetică în scopul ținerii Registrului prosumatorilor de energie electrică din surse regenerabile, care include informațiile și datele, în conformitate cu Legea privind promovarea utilizării energiei din surse regenerabile, în formatul solicitat de către Agenție.

95⁶. Operatorul sistemului de distribuție închis este în drept să construiască centrală electrică de producere a energie electrice din surse regenerabile pentru acoperirea consumului propriu și al utilizatorilor sistemului de distribuție închis.

Capacitatea centralei electrice/centralelor electrice a/ale operatorului sistemului de distribuție închis este egală cu sau mai mică decât puterea contractată cu propriul furnizor de energie electrică, dar nu depășește 200 kW.

95⁷. Utilizatorul sistemului de distribuție închis este în drept să construiască centrală electrică de producere a energiei electrice din surse regenerabile pentru acoperirea consumului propriu.

Capacitatea centralei electrice/centralelor electrice a/ale utilizatorului sistemului de distribuție închis este egală cu sau mai mică decât puterea contractată cu propriul furnizor de energie electrică sau operator al sistemului de distribuție închis, dar nu depășește 200 kW. Operatorul sistemului de distribuție închis se asigură că, la integrarea centralelor electrice care produc din surse regenerabile, sunt menținute stabilitatea, fiabilitatea și siguranța rețelei electrice din cadrul sistemului de distribuție închis.

95⁸. În cazul în care operatorul sistemului de distribuție stabilește, că capacitatea centralei electrice a prosumatorului de energie electrică din surse regenerabile depășește puterea electrică contractată cu propriul furnizor, operatorul sistemului de distribuție informează furnizorul respectiv despre acest fapt.

[Secțiunea 8¹ introdusă prin HANRE833 din 28.12.23, MO17-19/17.01.24 art.16; în vigoare 17.01.24]

Capitolul II

Prestarea serviciului de transport și de distribuție

a energiei electrice

Secțiunea 1

Contractarea serviciului de transport și de distribuție

a energiei electrice

96. Prestarea serviciului de transport al energiei electrice se efectuează de către operatorul sistemului de transport în baza contractului de prestare a serviciului de transport al energiei electrice, încheiat cu furnizorul, operatorul sistemului de distribuție sau cu entitatea care efectuează tranzacții de tranzit al energiei electrice în conformitate cu prevederile Legii cu privire la energia electrică și a prezentului Regulament. Prestarea serviciului de distribuție a energiei electrice se efectuează de către operatorul sistemului de distribuție în baza contractului de prestare a serviciului de distribuție a energiei electrice, încheiat cu furnizorul în conformitate cu prevederile Legii cu privire la energia electrică și a prezentului Regulament.

[Pct. 96 în redacția HANRE833 din 28.12.23, MO17-19/17.01.24 art.16; în vigoare 17.01.24]

97. Operatorul de sistem publică pe pagina web oficială modelul contractului de prestare a serviciului de transport, a serviciului de distribuție a energiei electrice care conține clauzele obligatorii stabilite în anexele nr. 4 și nr. 5 la prezentul Regulament.

98. La solicitare, operatorul de sistem prezintă, în termen de cel mult 5 zile

lucrătoare, proiectul contractului pentru prestarea serviciului de transport sau de distribuție a energiei electrice.

99. În cazul în care solicitantul acceptă prevederile contractuale fără obiecții, contractul pentru prestarea serviciului de transport sau de distribuție a energiei electrice semnat este transmis operatorului de sistem.

100. În cazul în care solicitantul are obiecții la proiectul contractului pentru prestarea serviciului de transport sau de distribuție a energiei electrice, acestea sunt formulate în scris și remise în adresa operatorului de sistem pentru a fi negociate.

101. Operatorul de sistem verifică dacă sunt întrunite condițiile necesare încheierii contractului și dacă este de acord cu propunerile și obiecțiile motivate ale solicitantului, transmite acestuia contractul semnat în termen de cel mult 5 zile lucrătoare de la încheierea negocierilor. Refuzul de încheiere a contractului pentru prestarea serviciului de transport sau de distribuție a energiei electrice trebuie să fie motivat cu indicarea expresă a temeiului legal de refuz.

102. Dacă solicitantul consideră neîntemeiat refuzul de încheiere a contractului pentru prestarea serviciului de transport sau de distribuție a energiei electrice, transmis de operatorul de sistem în condițiile pct. 101, primul este în drept să solicite examinarea refuzului operatorului de sistem de către Agenție. În vederea soluționării neînțelegerilor dintre solicitant și operatorul de sistem cu privire la încheierea contractului de transport sau de distribuție a energiei electrice, Agenția emite decizii obligatorii, care pot fi contestate în instanța de contencios administrativ, în conformitate cu prevederile legii.

103. Contractul pentru prestarea serviciului de transport sau de distribuție a energiei electrice se încheie în 2 exemplare, câte unul pentru fiecare parte contractantă, ambele cu aceeași forță juridică.

Secțiunea 2

Drepturile și obligațiile părților

104. Operatorul de sistem are următoarele obligații:

1) să transporte sau să distribuie energia electrică conform prevederilor Legii cu privire la energia electrică și în condițiile contractului pentru prestarea serviciului de transport sau de distribuție a energiei electrice, încheiat cu utilizatorul de sistem;

2) să respecte indicatorii de calitate a serviciilor de transport sau de distribuție a energiei electrice, stabiliți în Regulamentul cu privire la calitatea serviciilor de transport și de distribuție a energiei electrice, aprobat de Agenție în conformitate cu Legea cu privire la energia electrică, și să asigure livrarea energiei electrice, la parametrii de calitate stabiliți de standardul național în vigoare;

3) să întrețină, să exploateze și să înlocuiască rețelele electrice ce-i aparțin în caz de degradare, cu excepția situației deteriorării acestora de către utilizatorii de sistem sau alte persoane, cazuri în care aceștia sunt obligați să suporte integral cheltuielile generate;

- 4) să asigure succesiunea inițială a fazelor curentului electric, după efectuarea lucrărilor de reparații, exploatare și întreținere a rețelelor electrice;
- 5) să întrețină și să exploateze instalațiile de racordare prin intermediul cărora se livrează energie electrică consumatorilor casnici;
- 6) să anunțe utilizatorii de sistem, despre întreruperile programate și limitările în livrarea energiei electrice în conformitate cu Regulamentul cu privire la calitatea serviciilor de transport și de distribuție a energiei electrice, menționând motivele întreruperii;
- 7) să presteze serviciul de transport sau de distribuție a energiei electrice în mod continuu și fiabil și să restabilească în cel mai scurt timp posibil, livrarea energiei electrice în caz de întreruperi neprogramate sau în cazul altor deranjamente din rețeaua electrică;
- 8) să reconecteze instalațiile de utilizare ale consumatorilor finali, conform prevederilor Legii cu privire la energia electrică, prezentului Regulament, Regulamentului privind furnizarea energiei electrice și Regulamentului cu privire la calitatea serviciilor de transport și distribuție a energiei electrice și să reia livrarea energiei electrice;
- 9) să prezinte la solicitarea utilizatorului de sistem informații cu privire la parametrii de calitate a energiei electrice furnizate la locul de consum și să examineze petițiile cu privire la calitatea energiei electrice în conformitate cu Regulamentul cu privire la calitatea serviciilor de transport și de distribuție a energiei electrice;
- 10) în cazul în care un utilizator de sistem a adresat operatorului de sistem o petiție care urmează să fie examinată și soluționată de furnizor, operatorul de sistem este obligat să transmită petiția furnizorului în termen de cel mult 5 zile lucrătoare și să informeze despre acest fapt petiționarul;
- 11) să țină evidența tuturor consumatorilor finali ale căror instalații electrice au fost deconectate de la rețeaua electrică, și să informeze furnizorul despre toate deconectările efectuate;
- 12) să ofere utilizatorilor de sistem, inclusiv consumatorilor finali, informații suficiente pentru asigurarea unui acces eficient la rețelele electrice și să răspundă în termenele stabilite prin lege, la reclamațiile depuse în scris de consumatorii finali;
- 13) să repare prejudiciile cauzate utilizatorilor de sistem, în conformitate cu prevederile prezentului Regulament;
- 14) - *abrogat.*
- 15) să informeze consumatorii finali și solicitanții privind modalitățile de soluționare a problemelor abordate de către aceștia;
- 16) - *abrogat.*
- 17) - *abrogat.*
- 18) - *abrogat.*

19) - *abrogat.*

20) - *abrogat.*

21) să deconecteze instalațiile electrice ale utilizatorilor de sistem, cu respectarea prevederilor Legii nr. 107 din 27 mai 2016 cu privire la energia electrică, prezentului Regulament și a Regulamentului privind furnizarea energiei electrice;

22) să deconecteze instalațiile utilizatorului de sistem la cererea organului de supraveghere energetică de stat în cazul neîndeplinirii acțiunilor indicate în prescripțiile emise în acest sens, ceea ce poate provoca avarii, incendii, electrocutări și/sau explozii;

23) să asigure accesul utilizatorilor de sistem la serviciul telefonic 24/24 ore al operatorului de sistem, numărul de telefon al căruia se indică în mod obligatoriu în factura emisă de furnizor.

105. În scopul prestării serviciilor de transport și de distribuție, operatorul de sistem este obligat să întrețină în stare bună de funcționare rețelele electrice ce-i aparțin, precum și rețelele electrice de întreținerea cărora este responsabil conform prevederilor prezentului Regulament, să efectueze exploatarea și reparația lor în corespundere cu cerințele documentelor normativ-tehnice și prezentului Regulament.

106. Operatorul de sistem este obligat să întreprindă toate măsurile necesare pentru prevenirea sau pentru înlăturarea neîntârziată a defectelor și a deranjamentelor din instalațiile electrice proprii, precum și din instalațiile electrice pe care le întreține și le deservește cu respectarea cerințelor Regulamentului cu privire la calitatea serviciilor de transport și distribuție a energiei electrice.

107. Operatorul sistemului de distribuție întreține și exploatează instalațiile de racordare ale consumatorilor casnici, iar cheltuielile justificate, suportate în acest sens, se includ în tariful pentru serviciul de distribuție a energiei electrice.

108. Operatorul sistemului de distribuție este responsabil de exploatarea și de întreținerea rețelelor interne din blocurile de locuit prin intermediul cărora sunt alimentați cu energie electrică consumatorii casnici, deținători de apartamente/odăi din aceste blocuri. Cheltuielile pentru întreținerea și pentru deservirea rețelelor interne se includ în tariful pentru serviciul de distribuție a energiei electrice.

109. Personalul operatorului de sistem, care instalează echipamente noi, efectuează reparația sau modifică instalațiile existente, este obligat să readucă la starea inițială terenul, elementele de construcții și instalațiile consumatorului final sau ale proprietarului terț, afectate în procesul executării acestor lucrări.

110. Operatorul de sistem este obligat să aducă periodic la cunoștința utilizatorilor de sistem următoarele date referitoare la activitatea centrelor pentru relații cu utilizatorii de sistem:

1) adresele sediilor, numerele de telefon, inclusiv numărul de telefon al serviciului 24/24 și adresele poștei electronice (dacă sunt disponibile) unde utilizatorii de sistem pot

adresa reclamații;

2) programul de lucru, de cel puțin 5 zile pe săptămână a câte 8 ore pe zi, pe parcursul căruia utilizatorul de sistem poate adresa reclamația.

111. Operatorul de sistem este obligat să dispună de centre pentru relații cu utilizatorii de sistem, unde au acces liber toți utilizatorii de sistem, pe parcursul programului de lucru, și să desemneze personalul cu drept de decizie, responsabil de examinarea reclamațiilor și de soluționarea problemelor utilizatorilor de sistem legate de prestarea serviciilor de transport sau de distribuție a energiei electrice.

112. Personalul responsabil de examinarea reclamațiilor trebuie să dispună de aptitudini și împuterniciri pentru:

1) a examina reclamațiile și a soluționa neînțelegerile direct, prin negocieri, cu utilizatorii de sistem;

2) a remite reclamația, în cazurile prevăzute de lege;

3) a informa utilizatorul de sistem despre drepturile lui în procesul de soluționare a neînțelegerilor.

Întreg personalul de conducere al operatorului de sistem este obligat să acorde audiență utilizatorilor de sistem care solicită aceasta, în scopul soluționării problemelor utilizatorilor de sistem.

113. Utilizatorii de sistem sunt în drept să solicite recuperarea prejudiciilor materiale și morale cauzate de operatorul de sistem, în conformitate cu prevederile prezentului Regulament, Regulamentului cu privire la calitatea serviciilor de transport și de distribuție a energiei electrice și a Legii 107/2016 cu privire la energia electrică.

114. Operatorul de sistem este obligat să examineze petițiile și să soluționeze problemele utilizatorilor de sistem parvenite în legătură cu racordarea, delimitarea, întreruperea și limitarea livrării energiei electrice, referitor la calitatea energiei electrice, precum și să achite utilizatorilor de sistem compensații calculate în conformitate cu Regulamentul cu privire la calitatea serviciilor de transport și de distribuție a energiei electrice.

115. Operatorul de sistem este obligat să țină evidența petițiilor. Informația despre petiții include cel puțin:

1) data depunerii;

2) numele persoanei care a depus petiția;

3) esența problemei abordate;

4) acțiunile întreprinse de operatorul de sistem pentru soluționarea problemelor abordate;

5) decizia operatorului de sistem.

116. Operatorul de sistem este obligat să prezinte Agenției orice informație solicitată privind reclamațiile, copiile înregistrărilor și ale deciziilor sau alte documente necesare examinării și soluționării de către Agenție a problemelor abordate în petiții.

117. Operatorul de sistem este obligat să depună toate eforturile pentru soluționarea rezonabilă a neînțelegerilor cu utilizatorii de sistem, pe cale amiabilă, și în termene cât mai restrânse.

118. În cazul în care neînțelegerea dintre utilizatorul de sistem și operatorul de sistem nu este soluționată pe cale amiabilă, operatorul de sistem este obligat să examineze situația creată și să răspundă în scris utilizatorului de sistem, în termenele prevăzute de lege.

119. În caz de dezacord cu răspunsul operatorului de sistem, ori dacă nu a primit în termenul stabilit răspuns de la operatorul de sistem, utilizatorul de sistem este în drept să se adreseze Agenției, pentru soluționarea neînțelegerii iscate sau în instanța de judecată pentru soluționarea litigiului.

120. În cazul în care utilizatorul de sistem nu este de acord cu răspunsul Agenției el este în drept să conteste acest răspuns în instanța de judecată.

121. Operatorii de sistem au următoarele drepturi de care beneficiază:

1) să aibă acces la locul de consum/producere pentru controlul și citirea indicațiilor echipamentului de măsurare, montarea/demontarea echipamentului de măsurare în scopul efectuării verificării metrologice periodice, expertizei metrologice, efectuării expertizei extrajudiciare, precum și pentru controlul, deservirea și reparația instalațiilor electrice, ce aparțin operatorului de sistem, și sunt amplasate pe proprietatea consumatorului final;

2) să deconecteze instalațiile electrice în cazurile prevăzute de Legea nr. 107 din 27.05.2016 cu privire la energia electrică, prezentul Regulament și de Regulamentul privind furnizarea energiei electrice;

3) să sisteze livrarea energiei electrice consumatorului final în conformitate cu Legea cu privire la energia electrică și prezentul Regulament.

4) să solicite efectuarea expertizei metrologice a echipamentului de măsurare al altui operator de sistem la care sunt racordate rețelele electrice ale sale. Expertiza metrologică se efectuează în prezența personalului acestuia;

5) să solicite producătorului prezentarea rezultatele încercărilor performanței centralei electrice.

122. Utilizatorul de sistem are următoarele drepturi de care beneficiază:

1) să solicite operatorului de sistem să efectueze citirea indicațiilor, precum și să întreprindă măsurile prevăzute de prezentul Regulament pentru efectuarea verificării metrologice a echipamentelor de măsurare, instalate la utilizatorii de sistem racordați la

rețelele operatorului de sistem;

2) să solicite operatorului de sistem sistarea livrării energiei electrice, inclusiv deconectarea instalațiilor sale de utilizare cu respectarea prevederilor prezentului Regulament;

3) la furnizarea continuă și fiabilă a energiei electrice, până la bornele de ieșire a aparatului de protecție, instalat după echipamentul de măsurare, în cazul consumatorilor casnici, și până la punctul de delimitare, în cazul consumatorilor noncasnici, la parametrii de calitate, stabiliți conform standardului național;

4) să solicite repararea prejudiciului cauzat în rezultatul încălcării de către operatorul de sistem a prevederilor prezentului Regulament și Regulamentului cu privire la calitatea serviciilor de transport și de distribuție a energiei electrice;

5) să aibă acces la echipamentul de măsurare a energiei electrice, indiferent de locul amplasării;

6) să solicite operatorului de sistem să întreprindă măsuri corespunzătoare în cazul deranjamentelor în rețeaua electrică și în cazul funcționării necorespunzătoare a echipamentului de măsurare;

7) să solicite operatorului de sistem remedierea operativă a deranjamentelor din rețelele electrice și/sau rețelele interne ale blocurilor de locuit;

8) la compensații din partea operatorului de sistem pentru nerespectarea parametrilor de calitate ai serviciului de distribuție și de transport al energiei electrice;

9) să fie prezent la citirea indicațiilor, verificarea metrologică, efectuarea expertizei metrologice și expertizei extrajudiciare a echipamentului de măsurare și a sigiliilor aplicate.

123. Utilizatorul de sistem are următoarele obligații:

1) să achite integral contravaloarea serviciilor prestate de operatorul de sistem în termenul indicat în factură;

2) să întrețină instalațiile electrice din proprietatea sa în stare bună de funcționare;

3) să respecte regulile de exploatare a instalațiilor electrice;

4) să permită accesul personalului operatorului de sistem, la echipamentul de măsurare amplasat pe proprietatea sa;

5) să permită accesul echipei de intervenție a operatorului de sistem, după prezentarea legitimației, în scopul efectuării unor lucrări de revizii, reparații, întreruperi, sistări, deconectări, racordări, precum și de remediere a deranjamentelor sau avariilor din instalațiile operatorului de sistem aflate pe proprietatea sa;

6) să efectueze remedierea defecțiunilor din instalațiile electrice aflate în proprietate/posesie, prin intermediul unităților specializate sau persoanelor autorizate să

efectueze astfel de lucrări;

7) să suporte cheltuielile necesare pentru racordare, modificarea instalației de racordare, solicitată de el;

8) să instaleze și să utilizeze numai aparate, generatoare, receptoare, utilaj și materiale electrice care corespund documentelor normativ-tehnice obligatorii stabilite prin lege;

9) să repare daunele provocate de instalațiile sale electrice, în cazul în care instalațiile electrice ce-i aparțin au cauzat înrăutățirea parametrilor de calitate a energiei electrice livrate altor utilizatori de sistem sau au împiedicat transportul sau distribuția energiei electrice altor utilizatori de sistem;

10) să păstreze intacte echipamentul de măsurare și sigiliile aplicate echipamentului de măsurare și alte dispozitive și instalații montate de operatorul de sistem pe proprietatea sa, să nu întreprindă acțiuni menite să consume energie electrică prin evitarea echipamentului de măsurare, prin denaturarea indicațiilor echipamentului de măsurare sau alte modalități de consum neînregistrat de echipamentul de măsurare și să sesizeze imediat furnizorul/operatorul de sistem în cazul în care depistează defecțiuni în funcționarea echipamentului de măsurare sau violarea sigiliilor aplicate de către operatorul de sistem;

11) să fie prezent la controlul echipamentului de măsurare a energiei electrice;

12) să solicite de la operatorul de sistem un nou aviz de racordare în situațiile stabilite în pct. 10 din prezentul Regulament;

13) să asigure accesul operatorului de sistem pentru verificarea centralei electrice ce produce energie electrică din surse regenerabile pentru confirmarea faptului că energia este produsă din surse regenerabile.

124. Instalațiile electrice ale utilizatorului de sistem nu trebuie să pună în pericol viața și sănătatea oamenilor, să prejudicieze proprietatea, să provoace deranjamente în funcționarea normală a obiectelor sistemului electroenergetic și la transportul sau distribuția energiei electrice altor utilizatori de sistem.

Secțiunea 3

Sistarea prestării serviciului, întreruperea,

limitarea livrării energiei electrice

126. Sistarea prestării serviciului de transport sau de distribuție a energiei electrice, întreruperea, limitarea livrării energiei electrice utilizatorului de sistem poate fi dispusă de către operatorul de sistem, pentru executarea lucrărilor programate și neprogramate.

127. Operatorul de sistem întrerupe sau limitează livrarea energiei electrice utilizatorului de sistem în următoarele cazuri:

1) sunt puse în pericol viața și sănătatea oamenilor;

- 2) apare pericolul prejudicierii proprietății;
- 3) se încalcă balanța de puteri în sistemul electroenergetic;
- 4) se încalcă regimul de funcționare a obiectelor sistemului electroenergetic;
- 5) se efectuează racordări și alte operațiuni de exploatare și de întreținere care nu pot fi executate în alt mod;
- 6) s-au produs avarii ori se lichidează consecințele lor;
- 7) depășirea de către utilizatorul de sistem a puterii contractate, care afectează instalațiile operatorului de sistem sau siguranța livrării energiei electrice către alți utilizatori de sistem, fapt confirmat documentar;
- 8) încălcarea de către utilizatorul de sistem a prevederilor Regulamentului privind zonele de protecție a rețelelor electrice, ceea ce conduce la reducerea siguranței livrării energiei electrice și/sau punerea în pericol a persoanelor, bunurilor sau mediului;
- 9) criză de combustibil, survenită la scară națională, care duce la apariția unei crize de energie electrică sau în cazul unor interese ce țin de apărarea națională;
- 10) apariția situațiilor excepționale pe piața energiei electrice.

128. Operatorul de sistem nu repară prejudiciile, care au fost cauzate prin limitarea sau întreruperea livrării de energie electrică, în condițiile specificate de Legea cu privire la energia electrică.

129. Operatorul sistemului de distribuție, este obligat să planifice și să efectueze lucrările de exploatare, de întreținere, de revizie și de reparație a rețelelor electrice de distribuție, inclusiv a rețelelor electrice interne din blocurile locative în cazul când beneficiarii de apartamente dețin contracte de furnizare a energiei electrice, astfel încât să fie asigurată cea mai mică durată a întreruperii programate a livrării energiei electrice consumatorilor finali.

130. În cazul întreruperilor neprogramate a livrării energiei electrice, operatorul de sistem este obligat să restabilească livrarea energiei electrice către utilizatori în termenul cel mai scurt posibil, care să nu depășească, însă, termenul stabilit prin contract, precum și limitele stabilite de Regulamentul cu privire la calitatea serviciilor de transport și de distribuție a energiei electrice.

131. Operatorul de sistem asigură activitatea nonstop a unor echipe de intervenție operativă și a unor operatori de serviciu pentru înregistrarea apelurilor prin telefon ale consumatorilor finali la serviciul 24/24 de ore. În cazul unor întreruperi neprogramate a livrării energiei electrice, operatorul sistemului de distribuție înregistrează fiecare apel (inclusiv data și ora) și informează consumatorul final despre numărul de înregistrare al apelului.

132. Operatorul sistemului de distribuție informează utilizatorul de sistem despre durata probabilă de restabilire a livrării energiei electrice, precum și despre mersul

lucrărilor de remediere.

133. Operatorul de sistem întrerupe livrarea energiei electrice consumatorilor finali prin automatizări de sistem, în condițiile legii.

134. Operatorul de sistem înștiințează consumatorii finali care dețin receptoare electrice de categoria I și II de fiabilitate a alimentării cu energie electrică despre condițiile de conectare a instalațiilor lor electrice la sistemele de descărcare automată a sarcinii prin frecvență (DASF) sau la sistemele de descărcare automată a sarcinii de sistem (DAS).

135. Se permite conectarea la sistemele DASF sau DAS doar a unor instalații electrice ale consumatorilor finali, echipate cu receptoare electrice de categoria II și III de fiabilitate a alimentării cu energie electrică, stabilit în Normele de amenajare a instalațiilor electrice. Se interzice conectarea la sistemele DASF sau DAS a unor instalații electrice ale consumatorilor finali, echipate cu receptoare electrice de categoria I a fiabilității alimentării cu energie electrică, în conformitate cu Normele de amenajare a instalațiilor electrice.

136. În regimul de limitări și de restricții din sistemul electroenergetic, operatorul de sistem este în drept să aplice marilor consumatori finali tranșele de limitare a puterii electrice consumate. Tranșele de limitare a puterii, puterea minimă de avarie și puterea tehnologică sunt stipulate în convenția de interacțiune. Operatorul de sistem informează consumatorii finali vizați și furnizorii acestora despre durata de aplicare a limitărilor de putere cu cel puțin 4 ore înainte de aplicarea limitărilor în cauză prin intermediul mass-media, al telefonului, al faxului, precum și prin alte modalități.

137. Operatorul sistemului de distribuție este în drept să aplice, la indicația operatorului sistemului de transport, măsuri de deconectare manuală sau automată a instalațiilor electrice ale utilizatorilor de sistem în situații de avarie sau în scopul prevenirii unor posibile avarii în sistemul electroenergetic.

138. Operatorul de sistem nu poartă răspundere față de utilizatorul de sistem pentru întreruperile în livrarea energiei electrice dacă acestea nu se datorează culpei sale.

139. - *abrogat.*

Secțiunea 4

Deconectarea și reconectarea la rețeaua electrică

a instalației utilizatorului de sistem

140. Deconectarea de la rețeaua electrică se efectuează de către operatorul de sistem, la cererea organului de supraveghere energetică de stat, a furnizorului sau din inițiativă proprie, în cazurile și condițiile stabilite de Lega cu privire la energetică, Legea cu privire la energia electrică, Regulamentul privind furnizarea energiei electrice și de prezentul Regulament.

141. Operatorul de sistem deconectează de la rețeaua electrică instalațiile utilizatorului de sistem în următoarele cazuri:

- 1) la cererea organului de supraveghere energetică de stat, în condițiile stabilite în Legea nr. 174/2017 cu privire la energetică;
- 2) în cazul în care consumatorul final utilizează receptoarele electrice într-un mod ce afectează utilajul operatorului de sistem sau calitatea energiei electrice livrată altor consumatori finali, iar consumatorul final refuză să deconecteze aceste receptoare electrice, la solicitarea operatorului de sistem, fapt indicat în actul de deconectare;
- 3) refuzul nemotivat al utilizatorului de sistem de a acorda accesul personalului operatorului de sistem, pentru controlul și citirea indicațiilor echipamentului de măsurare, montarea/demontarea echipamentului de măsurare în scopul verificării metrologice periodice, expertizei metrologice, expertizei extrajudiciare, precum și pentru controlul, deservirea și reparația instalațiilor electrice, ce aparțin operatorului de sistem, și sunt amplasate pe proprietatea utilizatorului de sistem. Operatorul de sistem este obligat să documenteze acest fapt prin întocmirea actului de constatare a refuzului nemotivat care urmează să fie expediat utilizatorului de sistem împreună cu avizul de deconectare;
- 4) în cazul în care utilizatorul de sistem modifică în mod unilateral reglajele instalațiilor de protecție și control automat, stabilite de comun acord cu operatorul de sistem;
- 5) neîndeplinirea de către utilizatorul de sistem, în termen de 30 zile calendaristice, a prescripției argumentate, înaintate acestuia de operatorul de sistem în formă scrisă, cu privire la modificarea/înlocuirea echipamentului de măsurare ce nu corespunde condițiilor de consum;
- 6) în cazul consumului fără evidență a energiei electrice pe o perioadă de timp ce depășește 30 de zile calendaristice de la data înregistrării documentate a lipsei echipamentului de măsurare sau a deteriorării lui din vina consumatorului final;
- 7) modificarea neautorizată de către utilizatorul de sistem a parametrilor echipamentului de măsurare;
- 8) încălcarea prevederilor Regulamentului privind zonele de protecție a rețelelor electrice, ceea ce conduce la reducerea siguranței livrării energiei electrice;
- 9) sunt puse în pericol viața și sănătatea oamenilor, sau apare pericolul prejudicierii proprietății;
- 10) la solicitarea furnizorului, în cazurile și condițiile prevăzute de Legea cu privire la energia electrică și Regulamentul privind furnizarea energiei electrice;
- 11) în cazul în care operatorul de sistem nu are acces la echipamentul de măsurare și consumatorul final nu reacționează la solicitările operatorului de sistem de a asigura accesul mai mult de 3 luni consecutive.

142. Deconectarea instalațiilor utilizatorului de sistem în conformitate cu pct. 141 subpunctele 3), 5), 6), și 8) ale prezentului Regulament se efectuează doar după avizarea consumatorului final. Avizul de deconectare se expediază sau se înmânează utilizatorului de

sistem cu cel puțin 5 zile calendaristice înainte de data preconizată pentru deconectare. Se interzice deconectarea instalațiilor utilizatorului de sistem în zilele de vineri, sâmbătă și duminică, în zilele de sărbătoare nelucrătoare sau cu o zi înainte de ziua de sărbătoare nelucrătoare, precum și în celelalte zile după ora 18.00, excepție fiind cazurile prevăzute la pct. 145. În situația descrisă la pct. 141 subpunctul 2), avizul de deconectare se înmânează utilizatorului de sistem în momentul depistării faptului că instalația electrică a acestuia afectează utilajul operatorului de sistem sau calitatea energiei electrice livrată altor consumatori finali.

143. Deconectarea de la rețeaua electrică a instalațiilor utilizatorului de sistem se efectuează doar în baza ordinului de deconectare, al operatorului de sistem. Personalul operatorului de sistem, care a efectuat deconectarea instalației utilizatorului de sistem, este obligat să întocmească actul de deconectare în 2 exemplare, în care se specifică, în mod obligatoriu, motivul deconectării instalațiilor de la rețeaua electrică, informația relevantă privind echipamentul de măsurare a utilizatorului de sistem.

144. Operatorul de sistem este obligat să notifice furnizorul, în ziua deconectării, despre deconectarea instalației de utilizare a consumatorului final și să transmită furnizorului o copie a actului de deconectare în termen de cel mult 2 zile lucrătoare de la data deconectării, indiferent din inițiativa cui a fost efectuată deconectarea.

145. Operatorul de sistem deconectează imediat instalația electrică (instalația de utilizare sau centrala electrică) de la rețeaua electrică, cu documentarea acestui fapt, în următoarele cazuri:

1) instalația electrică este conectată neautorizat;

2) sunt puse în pericol viața și sănătatea oamenilor, sau apare pericolul prejudicierii proprietății.

146. Deconectarea de la rețeaua electrică a instalațiilor electrice ale utilizatorului de sistem se efectuează de la punctul de delimitare sau de unde există posibilitate tehnică. Dacă deconectarea urmează a fi efectuată de la instalațiile - proprietate ale utilizatorului de sistem, ultimul este obligat, prin intermediul persoanei responsabile de exploatarea instalațiilor respective, să asigure posibilitatea deconectării.

147. În ziua preconizată pentru deconectarea instalațiilor utilizatorului de sistem, personalul operatorului de sistem trebuie să înmâneze utilizatorului de sistem o copie a ordinului de deconectare a instalațiilor sale de utilizare, semnată de persoana responsabilă a operatorului de sistem. Dacă utilizatorul de sistem demonstrează că a înlăturat motivele care au condiționat emiterea ordinului de deconectare, personalul operatorului de sistem nu este în drept să deconecteze instalațiile utilizatorului de sistem respectiv. În situațiile prevăzute la pct. 145 subp. 2) operatorul de sistem în termen de 5 zile lucrătoare din momentul deconectării transmite ordinul de deconectare utilizatorului de sistem.

148. Operatorul de sistem este obligat în cel mult 2 zile lucrătoare să notifice furnizorul despre nerealizarea deconectării în condițiile punctului 147, dacă deconectarea instalațiilor consumatorului final a fost solicitată de furnizor.

149. În cazul în care în ziua preconizată pentru deconectarea instalațiilor de utilizare, utilizatorul de sistem sau reprezentantul său nu este prezent la locul de consum, personalul operatorului de sistem deconectează instalațiile utilizatorului de sistem, lăsându-i acestuia copia ordinului de deconectare și actul de deconectare, în care se indică că a fost efectuată deconectarea, motivul deconectării, numele persoanei responsabile de deconectare, adresa și telefonul de contact al operatorului de sistem, precum și alte informații relevante. Operatorul de sistem este obligat să notifice furnizorul despre deconectarea consumatorului final și să transmită furnizorului o copie a actului de deconectare, în cel mult 2 zile lucrătoare de la data deconectării.

150. Copia actului de deconectare și a ordinului de deconectare, întocmit în lipsa utilizatorului de sistem sau reprezentantului acestuia, se expediază de furnizor consumatorului casnic, prin poștă cu aviz, în termen de 2 zile lucrătoare de la data primirii actului de deconectare de la operatorul de sistem. În cazul în care consumatorul casnic s-a adresat la furnizor pentru reconectare, în limitele termenului de 2 zile lucrătoare, copia actului menționat nu se expediază prin poștă cu aviz. Concomitent, furnizorul informează operatorul sistemului de distribuție despre acest fapt și prezintă consumatorului casnic respectiv copia actului de deconectare, transmisă lui de operatorul sistemului de distribuție, în notificare.

151. Personalul operatorului de sistem, care a efectuat deconectarea instalației de utilizare ce aparține consumatorului final, este obligat să întocmească actul de deconectare în 3 (trei) exemplare, indicând în act motivele deconectării și informația relevantă privind echipamentul de măsurare al consumatorului final. Actul de deconectare se semnează de către personalul operatorului de sistem și consumatorul final, un exemplar al acestuia se înmânează consumatorului final.

152. Actele întocmite în urma activităților personalului Operatorului de sistem în instalațiile de evidență comercială a Utilizatorului de sistem urmează a fi contrasemnate de ambele părți. Utilizatorul de sistem este în drept să aleagă modalitatea de primirea a copiei actului întocmit, și anume: prin selectarea formatului electronic prin e-mail, scrisoare sau act completat la fața locului pe suport de hârtie. Operatorul de sistem asigură posibilitățile tehnice de digitalizare a semnăturii Utilizatorului de sistem, aplicate pe actul electronic și transmise ulterior prin e-mail sau pe suport de hârtie prin poștă. În acest context semnăturile ambelor părți, aplicate pe formatul electronic al actului, vor avea aceeași putere juridică ca și în cazul contrasemnării directe pe suport de hârtie.

153. Reconectarea instalației utilizatorului de sistem la rețeaua electrică se efectuează doar după înlăturarea de către utilizatorul de sistem a cauzelor care au dus la deconectare.

154. Reconectarea instalației utilizatorului de sistem se efectuează în termen cât mai restrâns, însă nu mai târziu de 2 zile calendaristice după înlăturarea cauzei de deconectare, depunerii/înregistrării cererii la furnizor, confirmării executării prescripției, după caz și achitării tarifului pentru reconectare.

155. După ce producătorul a înlăturat motivele deconectării instalației sale, acesta solicită operatorului de sistem reconectarea la rețeaua electrică. Operatorul de sistem este

obligat să reconecteze la rețeaua electrică instalația producătorului în termen de cel mult 2 zile calendaristice de la data depunerii solicitării de către producător în scris, prin telefon, poștă electronică, fax, prezentarea dovezilor corespunzătoare și achitării tarifului pentru reconectare.

156. După ce consumatorul final a înlăturat motivele deconectării instalației sale de utilizare, acesta solicită furnizorului reconectarea instalației de utilizare la rețeaua electrică a operatorului de sistem. Furnizorul solicită operatorului de sistem, iar ultimul este obligat să reconecteze la rețeaua electrică instalația de utilizare ce aparține consumatorului final în termen de cel mult 2 zile calendaristice de la data depunerii solicitării de către consumatorul final în scris, prin telefon, poștă electronică, fax, prezentarea dovezilor corespunzătoare și achitării tarifului pentru reconectare.

157. Reconectarea la rețeaua electrică a instalației de utilizare a consumatorului final se efectuează de către operatorul de sistem, la solicitarea furnizorului în cazurile și condițiile stabilite de Legea cu privire la energia electrică, Regulamentul cu privire la calitatea serviciilor de transport și distribuție a energiei electrice, Regulamentul privind furnizarea energiei electrice, precum și de prezentul Regulament.

158. În cazul, când din momentul deconectării instalației de utilizare până la înlăturarea cauzelor deconectării a trecut mai mult de un an, înainte de depunerea la furnizor a cererii pentru reconectare a instalației de utilizare, care a fost deconectată din motivul necorespunderii cu cerințele de securitate stabilite în documentele normativ - tehnice, utilizatorul de sistem, în conformitate cu art. 48 din Legea nr. 107/2016 cu privire la energia electrică, este obligat să obțină actul de corespundere de la organul supravegherii energetice de stat sau declarația electricianului autorizat, care confirmă corespunderea instalației electrice cerințelor de securitate. Pentru instalațiile de utilizare care au fost deconectate pe o perioadă mai mare de un an din alte motive, precum și pentru reconectarea instalațiilor de utilizare ale consumatorilor casnici, utilizatorul de sistem este obligat să prezinte raportul tehnic, ce include rezultatele măsurărilor efectuate în aceste instalații electrice de către un laborator electrotehnic. Actul de corespundere, declarația electricianului autorizat, raportul tehnic, se prezintă furnizorului odată cu cererea pentru reconectare a instalației de utilizare. Furnizorul transmite operatorului de sistem solicitarea de reconectare și documentele menționate imediat după achitarea tarifului pentru reconectare.

159. Reconectarea la rețeaua electrică a instalației utilizatorului de sistem se efectuează doar prin ordinul de reconectare, eliberat de operatorul de sistem. Personalul operatorului de sistem, care efectuează reconectarea instalațiilor utilizatorului de sistem, este obligat să întocmească actul de reconectare, în 2 exemplare, în care se specifică, în mod obligatoriu, temeiul reconectării instalației la rețeaua electrică, informația relevantă privind echipamentul de măsurare.

160. Tariful pentru reconectare se achită de utilizatorul de sistem numai în cazul în care deconectarea a avut loc conform prevederilor prezentului Regulament și Regulamentului privind furnizarea energiei electrice. Se interzice perceperea tarifului pentru reconectare în cazul în care deconectarea instalației utilizatorului de sistem a avut loc din vina furnizorului sau a operatorului de sistem.

161. Operatorul de sistem este obligat să notifice furnizorul, în ziua reconectării, despre reconectarea instalației de utilizare a consumatorului final și să transmită furnizorului o copie a actului de reconectare, în termen de cel mult 2 zile lucrătoare de la data reconectării.

Secțiunea 6

Evidența energiei electrice

176. Pentru evidența consumului de energie electrică și decontările între producător, furnizor și consumatorul final se utilizează numai echipamente de măsurare legalizate, adecvate și verificate metrologic, incluse în Registrul de Stat al mijloacelor de măsurare care dețin certificat de aprobare de model, permise spre utilizare în Republica Moldova.

177. - *abrogat.*

178. Fiecare loc de consum sau generare este dotat, în mod obligatoriu, cu echipament de măsurare pentru evidența energiei electrice consumate sau generate, în conformitate cu cerințele stabilite în Regulamentul privind măsurarea energiei electrice în scopuri comerciale.

178¹. Evidența energiei electrice se realizează conform cerințelor Regulamentului privind măsurarea energiei electrice în scopuri comerciale, aprobat de Agenție.

179. - *abrogat.*

180. - *abrogat.*

181. Operatorul de sistem este obligat să informeze solicitantul, potențial utilizator de sistem, despre parametrii și caracteristicile tehnice ale echipamentelor de măsurare ce urmează a fi instalate, precum și despre tipurile echipamentelor de măsurare, legalizate pe teritoriul Republicii Moldova.

182-228. - *abrogate.*

Secțiunea 6¹

Facturarea serviciilor de transport

și de distribuție a energiei electrice

181¹. Operatorul sistemului de distribuție emite lunar fiecărui furnizor cu care are încheiat contract de prestare a serviciului de distribuție a energiei electrice, factura pentru serviciul prestat de distribuție a energiei electrice în baza tarifelor reglementate pentru prestarea serviciului de distribuție a energiei electrice aprobate de Agenție și a cantității de energie electrică distribuită consumatorilor finali deserviți de fiecare furnizor.

181². Cantitatea de energie electrică distribuită consumatorilor finali deserviți de către fiecare furnizor se determină lunar de operatorul sistemului de distribuție în baza indicațiilor echipamentelor de măsurare instalate la consumatorii finali, instalațiile de

utilizare ale cărora sunt racordate la rețeaua electrică de distribuție, cu care furnizorul are încheiate contracte de furnizare a energiei electrice. Cantitatea de energie electrică distribuită lunar prin rețeaua electrică de distribuție constituie cantitatea de energie electrică consumată lunar de consumatorii finali din rețeaua electrică de distribuție.

181³. Consumul tehnologic și pierderile de energie electrică din rețeaua electrică de distribuție se determină lunar de către operatorul sistemului de distribuție în conformitate cu următoarea formulă:

$$W_{CTPRED} = W_{IREDT} + W_{PRED} + W_{PCFRED} - W_{CFRED} - W_{IERET}$$

unde:

W_{IREDT} - este cantitatea de energie electrică intrată în rețeaua electrică de distribuție din rețeaua electrică de transport și rețelele electrice de distribuție ale altor operatori ai sistemelor de distribuție, kWh;

W_{PRED} - cantitatea de energie electrică livrată în rețeaua electrică de distribuție de la centralele electrice ale producătorilor, racordate la rețeaua electrică de distribuție, kWh;

W_{PCFRED} - cantitatea de energie electrică livrată în rețeaua electrică de distribuție de la centralele electrice ale consumatorilor finali, racordate la rețeaua electrică de distribuție, kWh;

W_{CFRED} - cantitatea de energie electrică consumată de consumatorii finali, instalațiile electrice ale cărora sunt racordate la rețeaua electrică de distribuție, kWh;

W_{IERET} - cantitatea de energie electrică ieșită din rețeaua electrică de distribuție și intrată în rețeaua electrică de transport sau în rețelele electrice de distribuție ale altor operatori ai sistemelor de distribuție, kWh.

181⁴. Operatorul sistemului de transport emite lunar fiecărui utilizator de sistem cu care are încheiat contract de prestare a serviciului de transport al energiei electrice, factura pentru serviciul prestat de transport al energiei electrice în baza tarifului reglementat pentru prestarea serviciului de transport al energiei electrice aprobat de Agenție și a cantității de energie electrică transportată fiecărui utilizator de sistem.

181⁵. Determinarea contravalorii serviciului de transport prestat furnizorului se efectuează în baza cantității de energie electrică exportată, în baza cantității de energie electrică consumată de consumatorii finali cu care furnizorul respectiv are semnate contracte de furnizare a energiei electrice, instalațiile de utilizare ale cărora sunt racordate la rețeaua electrică de transport, în baza cantității de energie electrică consumată de consumatorii finali cu care furnizorul respectiv are semnate contracte de furnizare a energiei electrice, instalațiile de utilizare ale cărora sunt racordate la rețeaua electrică de distribuție, cu excluderea cantităților de energie electrică livrate în rețeaua electrică de distribuție al aceluiași operator al sistemului de distribuție de către producătorii cu care furnizorul respectiv are semnate contracte de procurare a energiei electrice și cantitatea de energie electrică livrată în rețeaua electrică de distribuție de către beneficiarii

mecanismului de contorizare netă sau de la alți consumatori finali, deținători ai centralelor electrice, aplicând următoarea formulă:

$$ET_F = W_{Ex} + W_{CF}^{OST} + W_{CF}^{OSD} - \sum_1^n K_{P,F} \cdot W_P^{OSD} - W_{CCN},,$$

unde:

ET_F - cantitatea de energie electrică transportată, ce urmează a fi facturată unui furnizor, kWh;

W_{Ex} - cantitatea de energie electrică exportată de furnizori, kWh;

W_{CF}^{OST} - cantitatea de energie electrică consumată de consumatorii finali, instalațiile de utilizare ale cărora sunt racordate la rețeaua electrică de transport, cu care furnizorul respectiv are semnate contracte de furnizare a energiei electrice, kWh;

W_{CF}^{OSD} - cantitatea de energie electrică consumată de către consumatorii finali, instalațiile de utilizare ale cărora sunt racordate la rețeaua electrică de distribuție, cu care furnizorul are semnate contracte de furnizare a energiei electrice, kWh;

$K_{P,F}$ - cota parte din cantitatea de energie electrică livrată în rețeaua electrică de distribuție de către producători, atribuită furnizorului cu care producătorii respectivi au semnate contracte de vânzare a energiei electrice;

W_P^{OSD} - cantitatea de energie electrică livrată în rețeaua electrică de distribuție de către producători, centralele electrice ale cărora sunt racordate la rețeaua electrică de distribuție a aceluiași operator ca și instalațiile de utilizare ale consumatorilor finali, și nu au obligația de a vinde energie electrică furnizorului central, kWh;

W_{CCN} - cantitatea de energie electrică livrată în rețeaua electrică de distribuție de către consumatorii finali care produc energie electrică din surse regenerabile și beneficiază de mecanisme de sprijin prevăzute de legislație, kWh.

În cazul în care un producător are semnate contracte de vânzare a energiei electrice cu mai mulți furnizori sau operatori de sistem, cantitățile energiei electrice livrate se repartizează între furnizori, operatori de sistem proporțional cantităților de energie electrică procurate de către aceștia de la producătorul respectiv. Pentru furnizori cota parte se determină după cum urmează:

$$K_{P,F} = \frac{W_{P,F}^{OSD}}{W_{T,P}^{OSD}},$$

unde:

$W_{P,F}^{OSD}$ - cantitatea de energie electrică procurată de către furnizor de la producător, kWh;

$W_{T,P}^{OSD}$ - cantitatea totală de energie electrică livrată în rețeaua electrică de distribuție de către producător în luna de livrare, centralele electrice ale căruia sunt racordate la rețeaua electrică de distribuție, kWh.

În baza contractelor înregistrate și active pe parcursul lunii de livrare, în termen de 7 zile calendaristice de la începutul lunii următoare lunii de livrare, furnizorii și operatorii sistemelor de distribuție vor prezenta operatorului sistemului de transport valorile cumulative ale cantităților de energie electrică procurate de la producătorii care dețin centrale electrice racordate la rețeaua electrică de distribuție. În cazul în care datele pentru calculul cotelor nu vor fi prezentate în termen de către furnizori și operatorii sistemelor de distribuție, pentru aceștia valoarea W_P^{OSD} va fi egală cu zero. Operatorul sistemului de transport nu va factura furnizorul pentru serviciul de transport, dacă valoarea ET_F pentru luna de livrare va avea o valoare negativă.

181⁶. Contravaloarea serviciului de transport al energiei electrice prestat operatorilor sistemelor de distribuție se determină în baza consumului tehnologic și a pierderilor de energie electrică calculat în conformitate cu prevederile punctului 181³). În cazul în care operatorii sistemelor de distribuție cumpără energie electrică pentru acoperirea consumului tehnologic și pierderilor de energie electrică de la producători ale căror centrale electrice sunt racordate la rețeaua electrică de distribuție gestionată, cantitatea de energie electrică livrată de către producătorii respectivi va fi dedusă din cantitatea de energie electrică aplicată la determinarea contravalorii serviciului de transport prestat în luna respectivă, în conformitate cu următoarea formulă:

$$ET_{OSD} = W_{CTPRED} - \sum_1^n K_{P,OSD} \cdot W_P^{OSD}$$

unde:

ET_{OSD} - cantitatea de energie electrică transportată, ce urmează a fi facturată unui operator al sistemului de distribuție, kWh;

W_{CTPRED} - consumul tehnologic și pierderile de energie electrică din rețeaua electrică de distribuție în luna de livrare, kWh;

$K_{P,OSD}$ - cota parte din cantitatea de energie electrică livrată în rețeaua electrică de distribuție de către producători, atribuită operatorului sistemului de distribuție cu care producătorii respectivi au semnat contracte de vânzare a energiei electrice;

W_P^{OSD} - cantitatea de energie electrică livrată în rețeaua electrică de distribuție de către producătorii, centralele electrice ale căror sunt racordate la rețeaua electrică de distribuție a operatorului sistemului de distribuție pentru care se determină cantitatea de energie electrică transportată și au semnat contracte de vânzare cu operatorul sistemului de distribuție respectiv, kWh.

În cazul în care un producător are semnat contracte de vânzare a energiei electrice cu mai mulți furnizori sau operatori de sistem, cantitățile energiei electrice livrate se repartizează între furnizori, operatori de sistem proporțional cantităților de energie

electrică procurate de către aceștia de la producătorul respectiv. Pentru operatorii sistemelor de distribuție cota parte se determină după cum urmează:

$$K_{P,OSD} = \frac{W_{P,OSD}^{OSD}}{W_{T,P}^{OSD}},$$

unde:

$W_{P,OSD}^{OSD}$ - cantitatea de energie electrică procurată de către operatorul sistemului de distribuție de la producător, kWh;

$W_{T,P}^{OSD}$ - cantitatea totală de energie electrică livrată în rețeaua electrică de distribuție de către producător în luna de livrare, centralele electrice ale căruia sunt racordate la rețeaua electrică de distribuție, kWh.

181⁷. Operatorii sistemelor de distribuție prezintă operatorului sistemului de transport pentru luna de livrare următoarele date:

a) Pentru fiecare furnizor:

- cantitatea de energie consumată de către consumatorii finali instalațiile de utilizare ale cărora sunt racordate la rețeaua electrică de distribuție, cu care respectivul furnizor are semnate contracte de furnizare a energiei electrice W_{CF}^{OSD} ;

- cantitatea de energie electrică livrată de către consumatorii finali instalațiile de utilizare ale cărora sunt racordate la rețeaua electrică de distribuție și care beneficiază de mecanismul de contorizare netă, cu care respectivul furnizor are semnate contracte de furnizare a energiei electrice W_{CCN} .

b) pentru fiecare producător, cantitatea de energie electrică livrată în rețeaua electrică de distribuție de centralele electrice care nu au obligația de a vinde furnizorului central de energie electrică;

c) consumul tehnologic și pierderile de energie electrică din rețeaua electrică de distribuție gestionată.

181⁸. Consumul tehnologic și pierderile de energie electrică din rețeaua electrică de transport se determină lunar de către operatorul sistemului de transport în conformitate cu următoarea formulă:

$$W_{CTPRET} = W_{IRETS} + W_{PRET} + W_{PCFRET} + W_{IERET} - W_{IERETS} - W_{IRET} - W_{CFRET} - W_{CPRET}$$

unde:

W_{IRETS} - cantitatea de energie electrică intrată lunar în rețeaua electrică de transport din sistemele electroenergetice ale țărilor vecine, kWh;

W_{PRET} - cantitatea de energie electrică livrată lunar în rețeaua electrică de transport de producătorii care dețin centrale electrice racordate la rețeaua electrică de transport,

kWh;

W_{PCFRET} - cantitatea de energie electrică livrată lunar în rețeaua electrică de transport de la centralele electrice ale consumatorilor finali, racordate la rețeaua electrică de transport, kWh;

W_{IERT} - cantitatea de energie electrică intrată lunar în rețeaua electrică de transport din rețelele electrice de distribuție, kWh;

W_{IERTS} - cantitatea de energie electrică ieșită lunar din rețeaua electrică de transport și intrată din sistemele electroenergetice ale țărilor vecine, kWh;

W_{IRET} - cantitatea de energie electrică intrată lunar în rețelele electrice de distribuție din rețeaua electrică de transport, kWh;

W_{CFRET} - cantitatea de energie electrică consumată lunar de consumatorii finali instalațiile de utilizare ale cărora sunt racordate la rețeaua electrică de transport, kWh;

W_{CPRET} - cantitatea de energie electrică consumată lunar de producători din rețeaua electrică de transport, kWh.

[Capitolul II secțiunea 6¹ introdusă prin HANRE833 din 28.12.23, MO17-19/17.01.24 art.16; în vigoare 17.01.24]

Secțiunea 7

Condiții referitoare la funcționarea instalațiilor electrice ale utilizatorilor de sistem

229. Utilizatorii de sistem care au montate instalații de compensare a puterii reactive, sunt obligați să le exploateze conform regimului prevăzut în convenția de interacțiune semnată cu operatorul de sistem.

230. Timpul pentru efectuarea lucrărilor de reparație a instalațiilor operatorului de sistem, situate pe proprietatea utilizatorului de sistem, se stabilește de comun acord cu utilizatorul de sistem.

231. Se interzice persoanelor fizice și juridice, indiferent dacă instalațiile electrice a acestora sunt racordate la rețeaua electrică sau nu, să ridice pe traseele liniilor electrice construcții, să depoziteze materiale, să sădească arbori, precum și să execute lucrări subterane sau alte lucrări care pot crea obstacole, pun în pericol viața oamenilor sau împiedică operatorul de rețea să efectueze operațiile de exploatare și de întreținere a instalațiilor ce-i aparțin, în conformitate cu Regulamentul cu privire la protecția rețelelor electrice, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 514 din 23 aprilie 2002 (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2002 nr.59-61, art.603).

232. Consumatorii finali sunt obligați să instaleze și să utilizeze numai aparate, receptoare, utilaj și materiale electrice care corespund documentelor normativ-tehnice

obligatorii stabilite prin lege.

233. Instalațiile electrice ale utilizatorului de sistem nu trebuie să pună în pericol viața și sănătatea oamenilor, să prejudicieze proprietatea, să provoace deranjamente în funcționarea normală a obiectelor sistemului electroenergetic și a altor utilizatori de sistem.

234. Utilizatorul de sistem repară daunele provocate de instalațiile sale electrice, în cazul în care instalațiile electrice ce-i aparțin au cauzat înrăutățirea parametrilor de calitate sau au împiedicat livrarea continuă a energiei electrice consumatorilor finali.

Secțiunea 8

Dispoziții speciale

235. La etapa de încheiere a contractelor de prestare a serviciului de transport sau de distribuție a energiei electrice, în conformitate cu art. 23 alin. (8) din Legea privind protecția datelor cu caracter personal nr. 133 din 08 iulie 2011, pct. 54 al Cerințelor fata de asigurarea securității datelor cu caracter personal, la prelucrarea acestora în cadrul sistemelor informaționale de date cu caracter personal, aprobate prin HG nr. 1123 din 14 decembrie 2010, pct. 35 al Regulamentului Registrului de evidența a operatorilor de date cu caracter personal, aprobat prin HG nr. 296 din 1 mai 2012, operatorul de sistem informează solicitantii despre faptul ca ele conțin date cu caracter personal.

236. Operatorii de sistem informează solicitantii referitor la procedura de racordare la rețeaua electrică, precum și cu privire la condițiile și cerințele care trebuie respectate în legătură cu prestarea serviciilor de transport sau de distribuție a energiei electrice prin publicarea pe paginile lor web oficiale și afișarea pe panoul informativ amplasat în incinta oficiului a următoarelor informații:

- 1) programul de lucru și datele de contact;
- 2) Regulamentul privind racordarea la rețelele electrice și prestarea serviciilor de transport și de distribuție a energiei electrice, aprobat de către Agenție;
- 3) modelul cererii pentru eliberarea avizului de racordare;
- 4) lista actelor necesare de a fi anexate la cererea pentru eliberarea avizului de racordare;
- 5) tarifele pentru serviciile auxiliare, aprobate de Agenție;
- 6) modelul cererii de deconectare/reconectare;
- 7) tarifele în vigoare pentru serviciile de transport sau de distribuție a energiei electrice;
- 8) alte informații utile aferente procesului de racordare la rețeaua electrică și de prestare a serviciilor de transport sau de distribuție a energiei electrice.

237. Cererile pentru eliberarea avizului de racordare depuse până la data intrării în

vigoare a prezentului Regulament, pentru care nu au fost emise avizele de racordare, se examinează în conformitate cu prevederile prezentului Regulament.

238. Avizele de racordare pentru locurile de consum, eliberate până la intrarea în vigoare a prezentului Regulament, sunt valabile până la expirarea termenului de valabilitate al acestora.

239. Avizele de racordare la rețea a centralelor electrice, eliberate până la intrarea în vigoare a prezentului Regulament, care la momentul intrării în vigoare a Regulamentului au termen de valabilitate mai mare de 24 de luni, sunt valabile pentru o perioadă de 24 de luni din momentul intrării în vigoare a prezentului regulament.

240. Pentru a putea utiliza în continuare avizul de racordare a centralei electrice, eliberat pentru centrala ce urmează a fi racordată la nivelul de tensiune medie sau înaltă, titularul avizului este obligat să reconfirme angajamentul de a utiliza capacitatea rețelei rezervată în acest sens, prin expedierea unei notificări scrise în adresa operatorului de sistem care a emis avizul. În termen de 30 de zile din momentul intrării în vigoare a prezentului regulament, operatorii de sistem sunt obligați să notifice în scris, prin scrisoare recomandată, toți titularii avizelor de racordare a centralelor electrice despre obligația prevăzută în acest punct.

241. Nerespectarea de către titularul avizului de racordare a centralei electrice a obligației stabilită la pct. 240 a prezentului Regulament, pentru o perioadă mai mare de 30 de zile din momentul primirii notificării operatorului de sistem, transmisă conform pct. 240, servește drept temei pentru declararea nulității avizului de racordare.

242. În termen de 2 luni de la intrarea în vigoare a prezentului Regulament, operatorii de sistem întocmesc și publică pe paginile lor web oficiale lista avizelor de racordare eliberate potențialilor producători de energie electrică, indicând pentru fiecare aviz de racordare cel puțin următoarele informații: data, termenul de valabilitate, locația (date despre locația fizică, adresa electrică), capacitatea solicitată tipul tehnologiei de producer și, dacă valabilitatea avizului de racordare a fost deja extinsă. Lista respectivă se actualizează lunar.

243. În termen de 30 zile calendaristice de la data intrării în vigoare a prezentului Regulament, operatorii de sistem vor plasa pe paginile lor web oficiale modelul contractului de racordare la rețeaua electrică, modelul convenției de interacțiune, precum și a contractului pentru prestarea serviciului de transport, a contractului pentru prestarea serviciului de distribuție a energiei electrice, elaborate în conformitate cu prevederile prezentului Regulament.

244. În vederea îndeplinirii atribuțiilor sale, operatorii de sistem colaborează cu organele de specialitate a administrației publice centrale, cu autoritățile publice locale, cu asociațiile consumatorilor și cu societatea civilă.

245. Solicitanții sunt în drept să informeze Agenția despre orice încălcare de către operatorii de sistem a prevederilor prezentului Regulament. Totodată, pentru apărarea drepturilor pe care le consideră lezate, solicitanții sunt în drept să se adreseze în instanța

de judecată competentă.

246. Neînțelegerile între părți ce țin de racordarea la rețelele electrice și prestarea serviciilor de transport și de distribuție se examinează pe cale extrajudiciară de către Agenție, la reclamația uneia dintre părți. În vederea soluționării neînțelegerilor dintre părți, Agenția emite decizii obligatorii, care pot fi contestate în instanța de contencios administrativ, în conformitate cu prevederile Codului administrativ al Republicii Moldova.

[anexa nr.1](#)

[anexa nr.2](#)

anexa nr.3 - abrogată

[anexa nr.4](#)

[Anexa nr. 4 modificată prin HANRE833 din 28.12.23, MO17-19/17.01.24 art.16; în vigoare 17.01.24]

[anexa nr.5](#)